

Årsanalys Miljönämnden 2025

Vuxna och barn cyklar i Malmö vid Turning Torso. Foto: Apelöga

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Utveckling av verksamheten	6
Livsmedelskontroll	6
Samordnad tillsyn inom Tryggare Malmö	8
Miljö- och hälsoskyddstillsyn	10
Miljöstrategiskt arbete, miljöövervakning och analys	12
Fairtrade och energirådgivning	14
Uppföljning av arbetet med prioriteringar	15
Leda och samordna klimatomställningen	15
Samarbete som möjliggörare	16
Service - fokus i allt vi gör	17
Behålla och stärka kompetens	18
Utvecklade arbetssätt	19
Utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter	21
Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen	22
Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga	23
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor	23
Målområde - En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt	25
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv	25
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen	29

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	29
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö.....	33
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering	35
Målområde - En mer jämlik stad.....	36
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden.....	36
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten	39
Målområde - En god organisation	42
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	42
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	46
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	48
Redovisning av budgetuppdrag.....	51
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen	51
Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, i samarbete med miljönämnden, tekniska nämnden, servicenämnden och andra berörda nämnder och bolag, utreda en modell för införande av en hållbarhets- och klimatinvesteringsplan där befintliga investeringar också inventeras.....	51
Ekonomisk utveckling under året.....	52
Budgetavvikelse	52
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget	53

Analys av avvikelser i förhållande till nämndens investeringsram	54
Nettokostnadsutveckling	55
Analys av nettokostnadsutveckling	55
Förväntad utveckling kommande år.....	56
Resultaträkning	58
Riktade statsbidrag och övriga bidrag.....	59
Sammanfattande redogörelse för uppföljning av privata utförare.....	60
Bilagor	
<i>Bilaga 1: Projektredovisning 2025</i>	
<i>Bilaga 2: Uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete 2025</i>	

Sammanfattning

Malmö stad har höga ambitioner och ska gå före i miljö- och klimatarbetet. Malmö är en av EU:s 100 klimatneutrala städer som ska vara med och leda utvecklingen framåt och bli klimatneutrala till 2030. Som en av FN:s resilienshubbar är Malmö också föregångare när det gäller att skapa ett mer motståndskraftigt samhälle som kan hantera effekter av ett förändrat klimat. Det innebär bland annat en beredskap för kraftiga skyfall, höga vattennivåer, stormar, värmeböljor och torka.

Inriktningen för stadens miljö- och klimatarbete är Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030. Miljönämnden arbetar för att accelerera insatser och mobilisera de aktörer som krävs för en grön och rättvis klimatomställning. Ett viktigt redskap i arbetet är Klimatomställning Malmö där miljönämnden arbetar tillsammans med en rad aktörer inom olika omställningsområden för att minska Malmös klimatpåverkan. Flera samarbetsarenor har etablerats, inklusive klimatmingel och klimatkonferensen Tillsammans ställer vi om Malmö. Syftet är att skapa en plattform för samverkan och kunskapsdelning mellan aktörer från olika sektorer, och att stödja utvecklingen av nya lösningar och tekniker för att minska klimatpåverkan.

Under året har det genomförts 2450 planerade och 380 uppföljande livsmedelskontroller. Totalt 542 sanktionsbeslut har fattats som framför allt handlat om bristande information och hantering av allergener, vilseledande märkning, bristfällig spårbarhet, otillåtna tillsatser, illegal import av sammansatta livsmedel, oregistrerade verksamheter och avsaknad av handelsdokument.

Samarbetet inom Tryggare Malmö har fortsatt under året i syfte att främja trygghet, stävja fusk, motverka välfärdsbrottslighet och den illegala ekonomin samt underlätta en jämlik konkurrens mellan stadens företagare. Miljönämnden har utfört 412 samordnade inspektioner, vilket har lett till över 700 åtgärder från de deltagande myndigheterna inom Tryggare Malmö.

Totalt har 43 318 timmar miljö- och hälsoskyddstillsyn registrerats under året, vilket motsvarar 83 procent av tillsynsplanen för 2025. Bedömningen är att tillsynen ger god effekt och en positiv trend är att antalet åtalsanmälningar, överklaganden och beslut om miljösanktionsavgifter minskar.

I arbetet med kommunfullmäktigemålen visar analysen att miljönämndens bidrag för året har uppnåtts för åtta av de tio mål som nämnden träffas av och delvis uppnåtts för de resterande två målen.

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 3 227 tkr för år 2025, vilket är positiv avvikelse jämfört med prognosen i delårsbokslutet, där nämnden prognosticerade ett nollresultat. Årets resultat varierar mellan de olika resultatenheterna. Avdelningen för miljö- och hälsoskydd redovisar ett underskott medan övriga resultatenheter rapporterar ett överskott.

Utveckling av verksamheten

Livsmedelskontroll

Detta avsnitt omfattar en översiktlig uppföljning av miljönämndens planerade livsmedelskontroll för 2025. Uppföljningen görs i förhållande till miljönämndens kontrollplan för 2025. Livsmedelskontrollens mål utgår från de övergripande målen med EU:s livsmedelslagstiftning: att skydda människors och djurs hälsa och växters sundhet och att värna konsumenternas intressen samt att se till att den inre marknaden fungerar effektivt. För varje bransch kontrolleras relevanta krav enligt livsmedelslagstiftningen eller genom riktad kontroll i linje med Livsmedelsverkets operativa mål för livsmedelskontrollen i Sverige 2023–2025. Vid kontrollerna fokuserar miljönämnden på att skapa förutsättningar för säkra livsmedel och att konsumenten inte blir vilseledd.

Livsmedels-kontroll 2025	Genomförda ärenden 2025	Planerade ärenden 2025	Genomförda timmar 2025	Planerade timmar 2025
Planerade kontroller	2 450	2 275	10 230	9 250
Uppföljande kontroller vid avvikelser, befogade klagomål, exportcertifikat	380	250	810	875
Registrering av nya anläggningar	475	350	475	350
Misstänkta matförgiftningar & klagomål samt specialkostincident	1 000	650	1 180	900
Hantering av återkallande - RASFF	100	100	300	400
Kontroll av livsmedelsbedrägeri	-	-	1 900	1 900
Service, rådgivning, delgivning, överklagande mm	-	-	2 700	3 600

Livsmedels-kontroll 2025	Genomförda ärenden 2025	Planerade ärenden 2025	Genomförda timmar 2025	Planerade timmar 2025
Summa för livsmedelskontrollen	4 405	3 625	17 595	17 275

Tabelltext: Tabell som visar genomförd livsmedelskontroll under 2025 i timmar och antal ärenden i jämförelse med den planerade enligt kontrollplanen för året. Den omfattar hela avdelningen för livsmedelskontroll, även den kontroll som utförs av enheten för trygghet och samordnad tillsyn.

Under året har det genomförts 2450 planerade kontroller och 380 uppföljande kontroller. Det har inkommit 1100 ärenden gällande misstänka matförgiftningar, klagomål, specialkostincidenter och RASFF. Utredningen av dessa har skett genom ytterligare 300 händelsestyrda kontroller. Resterande klagomål har utretts i samband med övriga kontroller eller via telefon och e-post.

Totalt 542 sanktionsbeslut har fattats som framför allt handlat om bristande information och hantering av allergener, vilseledande märkning, bristfällig spårbarhet, otillåtna tillsatser, illegal import av sammansatta livsmedel, oregistrerade verksamheter och avsaknad av handelsdokument.

Kontroll av kunskapen om allergener och av specialkosthantering i skola och förskola är en del av nämndens rättighetsbaserade arbete utifrån Malmö stads policy för mänskliga rättigheter. Ur ett barnrättsperspektiv har Malmös barn och unga rätt att serveras säkra och hälsosamma livsmedel utan risk för felaktig specialkost, som kan leda till allvarliga allergiincidenter. Under året rapporterades 91 specialkostincidenter, vilket är en något lägre siffra jämfört med 2024 då antalet uppgick till 116. Trots denna minskning kvarstår ett relativt högt antal incidenter, delvis för att förskoleverksamheterna först nyligen infört en ny övergripande rutin för säker specialkosthantering. Innan rutinen är fullt implementeras i hela förskoleverksamheten så kan det förväntas att specialkostincidenter kommer att fortsätta förekomma och anmälas för utredning. Eftersom nämnden har en nollvision för specialkostincidenter finns ett fortsatt fokus på att prioritera kontroll av specialkosthantering inom skola och förskola, både vid planerad och händelsestyrd kontroll.

Nämnden lägger stor vikt på att utreda inkomna anmälningar. Under året har nämnden mottagit och utrett ca 1000 klagomål, inklusive misstänkta matförgiftningar och allergiska reaktioner. Klagomålen avsåg främst förekomst av skadedjur, avfallshantering, felaktig eller vilseledande information och märkning samt bristande hygien och rengöring.

Antalet anmälningar har ökat med 20 procent jämfört med 2024. Faktorer som påverkar kan vara en ökad medvetenhet om livsmedelssäkerhet och allergirisker samt större uppmärksamhet i media kring livsmedelrelaterade incidenter. Det kan även bero på att det under året har blivit enklare för Malmöborna att lämna anmälningar via nämndens nya e-tjänster.

Under året har nämnden utrett ca 100 RASFF-ärenden (Rapid Alert System for Food and Feed), ett EU-gemensamt rapporteringssystem för livsmedelsrisker, för att säkerställa återkallelse av osäkra livsmedel. Ärendena som utretts avsåg bland annat odeklarerade allergener i choklad från Turkiet, otillåten tillsats i pudding och godis från Thailand, salmonella i ägg från Sverige, listeria i ost från Frankrike samt otillåtna bekämpningsmedel i rödpepparkorn från Kina. Genom att hantera dessa ärenden har nämnden bidragit till att skydda konsumenterna från livsmedelsrisker och säkerställa att osäkra produkter inte finns tillgängliga på marknaden.

Under året har 475 nya anläggningar registrerats och 370 registreringsbesök genomförts. Även här noterar nämnden en ökning i förhållande till plan och i jämförelse med föregående år. Ökningen i förhållande till planen för 2025 motsvarar 35 procent. Nämnden har fortsatt arbetet med rådgivning och information och utfört lokalbesök i samband med registrering av nya verksamheter.

Under 2025 övertog avdelningen ansvaret för kontroll av receptfria läkemedel och förberedde uppdraget genom att skapa rutiner, arbetsgrupp och informationsmaterial. Under hösten har de cirka 70 kontroller som planerats utförts. Vid 22 av kontrollerna konstaterades brister som behövt rapporteras vidare till Läkemedelsverket. Bristerna gällde främst försäljning av läkemedel med passerade eller för korta bäst före datum men det upptäcktes även enstaka fall av inköp från en leverantör utan tillstånd.

Under 2024 infördes nya regler som kräver att livsmedelsavfall behöver separeras från sin förpackning, vilket har lett till praktiska problem vid omhändertagande och destruktion. Efter att lagstiftningen trädde i kraft undersökte miljönämnden möjlighet att anlita företag för hanteringen, men fann då inga färdiga lösningar som uppfyllde lagkraven fullt ut. Miljönämnden i Malmö tillsammans med Stockholm och Göteborg har skickat en gemensam hemställan till Regeringen om att se över bestämmelser i avfallsförordningen. Problematiken uppmärksammades tydligt i ett ärende där över 2000 burkar nötkräm omhändertogs i en verksamhet på grund av att det saknades spårbarhet och produkterna därför bedömdes vara osäkra. Ärendet fick stor medial spridning och ledde till ett stort engagemang från Malmöbor, föreningslivet, företag och medarbetare som erbjöd olika kreativa lösningar på situationen. Till slut visade det sig att ett företag som Malmö stad har ramavtal med hade utvecklat en tjänst som kunde lösa situationen. Det finns dock ett fortsatt behov av att se över lagstiftningen, särskilt vid mer akuta fall som destruktion av kött eller andra känsliga produkter.

Samordnad tillsyn inom Tryggare Malmö

I detta avsnitt presenteras en sammanfattning av nämndens arbete inom Tryggare Malmö under året. Nämnden redogör mer detaljerat för arbetet under avsnittet Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen.

Under 2025 har 412 myndighetsgemensamma tillsynsinsatser genomförts inom Tryggare Malmö, vilket har resulterat i sammanlagt 726 åtgärder från de medverkande myndigheterna. En betydande del av inspektionerna har genomförts i områden där otryggheten är högre.

Under 2025 har uppsökande tillsyn riktats mot fordonsbranschen, otillåtna avfallsverksamheter, avfalls- och livsmedelstransporter, byggarbetsplatser (bygg- och rivningsavfall), nedskräpning, varutillsyn (tobaksbutiker), massagesalonger, barberare, olovliga boenden, samlingslokaler, omsorgsboenden och livsmedelsverksamheter.

Flera större operationer har, på initiativ från Polismyndigheten, genomförts under året varav en var operation gripen där 130 kontroller genomfördes under fyra dagar. Operationen resulterade i minst 168 åtgärder från de deltagande myndigheterna samt att det utdömdes sammanlagt 7,3 miljoner kronor i sanktioner och viten. Från miljönämndens sida deltog utöver inspektörerna inom Tryggare Malmö också inspektörer från den ordinarie livsmedelskontrollen och miljöbalkstillsynen i den operationen.

Under året har Tryggare Malmös tillsyn genererat följande i urval:

- Stoppade livsmedel (förbud och omhändertagande), totalt 12 775 kg
- Olovligt boende, totalt 19 förbud har utfärdats
- Miljösanktionsavgifter gällande osäkra kosmetiska och kemiska produkter, total summa 670 000 kronor
- Åtalsanmälningar, totalt fem varav två vid tillsyn av transportörer och speditörer
- Miljösanktionsavgifter vid tillsyn av transportörer och speditörer, totalt 65 000 kronor
- Utdömande av vite gällande överträdelser av lagen om tobak och liknande produkter, totalt 1 275 000 kronor
- Tips om misstänkt människohandel som har överlämnats till polisen, totalt 23

Det myndighetsgemensamma samarbetet i Tryggare Malmö har genomförts utifrån ett barnrättsperspektiv med fokus på barnets bästa i insatserna, för att främja barn och ungas rätt till bästa möjliga hälsa, liv och utveckling.

Insatserna som har genomförts i Tryggare Malmö är även en del av nämndens åtgärder i handlingsplanen Fri från våld och en del av nämndens arbete enligt Policyn för mänskliga rättigheter. Den tillsyn som har skett i riskmiljöer sedan handlingsplanen antogs av kommunfullmäktige 2022 har resulterat i över 90 anmälningar om misstänkt människohandel till polisen.

Miljönämnden kan konstatera att många så kallade ljusskygga verksamheter, och i vissa fall även fastighetsägare, ofta använder avancerade brottsupplägg som försvårar tillsyn och utredning. Detta kan exempelvis ta sig uttryck i oklara bolagsstrukturer, frekventa bolagsbyten, felaktiga bolagsadresser och användning av målvakter. Ett ytterligare hinder är att verksamhetsutövare medvetet fördröjer processen genom att

underlåta att underteckna delgivningskvitton, vilket medför att nämnden behöver tillämpa alternativa och i vissa fall mer tidskrävande metoder.

Den livsmedelskontroll och miljöbalkstillsyn som är planerad respektive genomförd för 2025 redovisas i de tabeller som finns under respektive avsnitt.

Miljö- och hälsoskyddstillsyn

Miljö- och hälsoskyddstillsynen syftar i första hand till att medverka till en långsiktigt hållbar utveckling vilket innebär att nuvarande och kommande generationer ska tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Inom ramen för tillsynsuppdraget arbetar nämnden med att främja god hållbar utveckling mot Malmö stads miljömål, Agenda 2030 samt utifrån ett rättighetsbaserat arbete enligt Malmö stads policy för mänskliga rättigheter för att säkra Malmöbornas och särskilt barn och ungas rätt till en god hälsa och miljö.

Detta avsnitt omfattar en översiktlig uppföljning av miljönämndens planerade miljö- och hälsoskyddstillsyn under 2025. Uppföljningen görs i förhållande till miljönämndens tillsynsplan för 2025. Tillsynsarbetet planerades utifrån tillgängliga tillsynstimmar, de fokusområden som belyses i den nationella strategin för miljöbalkstillsynen samt en bedömning av vilka tillsynsområden som ger mest nytta ur miljö- och hälsosynpunkt.

Arbetet med åtgärder för att öka självfinansieringsgraden har fortsatt under 2025. Många av aktiviteterna linjerar med avdelningens pågående kvalitetsarbete och kommer att fortsätta under 2026 och framåt.

Miljö- och hälsoskyddstillsyn 2025	Genomförd tillsyn 2025 (timmar)	Tillsynsplan 2025 (timmar)
Styrd tillsyn	9 563	9 662
Behovsprioriterad tillsyn	7 884	9 826
Händelsestyrd tillsyn	10 780	14 724
Skattefinansierad tillsyn	15 091	18 143
Summa	43 318	52 356

Tabelltext: Tabell som visar genomförd tillsyn 2025 i timmar i jämförelse med planerad tid enligt tillsynsplanen för 2025. Tillsynen omfattar hela avdelningen för miljö- och hälsoskydd samt den miljöbalkstillsyn som utförs av enheten för trygghet och samordnad tillsyn på avdelningen för livsmedelskontroll.

Totalt har 43 318 timmar tillsyn registrerats under året, vilket motsvarar 83 procent av tillsynsplanen för 2025. Avvikelserna beror till största delen på minskade personalresurser till följd av vakanser, sjukfrånvaro och fler föräldraledigheter än vad som var känt vid framtagandet av planen. Personalomsättningen bland miljöinspektörer var 9,9 procent 2025, vilket också påverkar utfallet.

Miljö- och hälsoskyddstillsynen har fokuserat på den styrda samt händelsestyrda tillsynen i första hand, i enlighet med tillsynsplanen för året. Under året har delar av den behovsprioriterade tillsynen behövt prioriteras ner på grund av frånvaro. Exempel på områden som fått lägre prioritet är den uppsökande tillsynen inom fordons- och avfallsbranschen. Det är svårt att bedöma konsekvenserna av detta och till viss del sker uppsökande tillsyn inom uppdraget för Tryggare Malmö. Behovsutredningen stäcker sig över tre år medan tillsynsplanen är ettårig, något som innebär att omprioriteringar kan göras mellan åren.

Bedömningen är att miljö- och hälsoskyddstillsynen ger god effekt och en positiv trend är att antalet åtalsanmälningar, överklaganden och beslut om miljöskaktionsavgifter minskar. Under 2025 har 18 åtalsanmälningar gjorts att jämföra med 19 under 2024 och 33 året innan dess, vilket tyder på att trenden från 2024 fortsätter. En ännu större minskning kan ses för beslut om miljöskaktionsavgifter där det handlades 83 ärenden under 2025 att jämföra med 132 i fjor och 166 året innan. Även antalet överklaganden av beslut har minskat, från 80–90 per år till 58 under 2025.

Behovet av tillsyn utifrån inrapporterade olyckor eller utsläpp, som kan leda till risker för miljön, har också minskat de senaste åren. Den positiva trenden ses genom att det under 2025 handlades 58 ärenden att jämföra med att 2024 då antalet var 146 och 2023 då antalet ärenden uppgick till 235. Dock bör nämnden vara medveten om risken att minskningen kan bero på underrapportering.

Bedömningen sammantaget är att en god tillsyn i kombination med förbättrad rådgivning och en alltmer ökande kunskap i samhället leder till att miljökraven följs bättre vilket leder till färre olyckor och utsläpp och ett minskat behov av såväl åtalsanmälningar som beslut om miljöskaktionsavgifter.

Miljönämnden har sedan 2018 drivit ett tillsynsärende på fastigheten Taxeringsrevisorn 5 gällande brister i inomhusmiljön. Fastighetsägaren hade under flera års tid inte åtgärdat brister eller följt miljönämndens förelägganden, trots att höga vitesbelopp har dömts ut. I mars 2025 fattade hyres- och arrendenämnden beslut om tvångsförvaltning på fastigheten efter att miljönämnden ansökt om detta i november 2024. Domen är unik då det är första gången i Sverige som en bostadsrättsförening ställs under tvångsförvaltning. Tillsynsärendet har fortsatt att drivas under året.

Utifrån ett barnrättsperspektiv samt utifrån policyn för mänskliga rättigheter har nämnden fortsatt att prioritera tillsyn som direkt berör barn och ungas närmiljöer, exempelvis inom förskolor och skolor. Barn och ungas rätt till trygga och hälsosamma uppväxtmiljöer är fortsatt prioriterade inom tillsynsuppdraget.

Avfallspaketet

Avfallsfrågan har prioriterats i tillsynen under 2025. Under våren 2025 inventerades vilken kompetens som fanns på respektive enhet och därefter togs ett utbildningspaket inriktat mot respektive enhets tillsynsområden

fram. Utbildningarna genomfördes under hösten 2025 och ämnet kommer fortsatt att vara prioriterat i den ordinarie tillsynen under 2026.

Inom avfallslagstiftningen har också ett flertal förändringar genomförts under året för att anpassa Sveriges bestämmelser till EU-lagstiftningen. Förändringarna har påverkat tillsynen exempelvis genom att mer tid än normalt har fått läggas på att läsa in de nya reglerna och att ta fram handläggarstöd. Mycket tid under året har också lagts på att sätta sig in i remisser och ta fram yttranden inom detta område.

Den växande staden ökar komplexiteten i tillsynsuppdraget

Det pågår ett flertal tillståndprocesser för befintliga och nya verksamheter vilket påverkar miljönämnden som remissinstans. Nämnden är eller kommer vara tillsynsmyndighet för dessa verksamheter. Ett exempel är samrådsprocessen för det nya avloppsreningsverket Maxima som fortsatt under 2025 där miljönämnden lämnat flera yttranden.

Miljöstrategiskt arbete, miljöövervakning och analys

Malmö stad har höga ambitioner och ska gå före i miljö- och klimatarbetet. Som en av EU:s 100 utpekade städer är Malmö med och leder utvecklingen framåt för att bli klimatneutrala till 2030. Arbetet utgår från stadens miljöprogram som hanterar den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Miljönämndens roll är att processleda, stödja och samordna kommunens arbete med genomförandet av programmet och söka extern finansiering för olika åtgärder. Nämndens arbete med miljöprogrammet beskrivs närmare under avsnitten om prioriteringar och uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget för 2025 har det miljöstrategiska arbetet haft fortsatt fokus på både klimatanpassning för att öka stadens motståndskraft mot klimatförändringarnas konsekvenser, och en grön, ambitiös, effektiv och rättvis klimatomställning. Internationellt samarbete och kunskapsutbyte med städer i Europa är viktigt för det miljöstrategiska arbetet så att nämnden ska kunna dra fördel av andra städers erfarenheter samt för att kraftsamla insatser för att påverka bland annat lagstiftning i en för Malmö gynnsam riktning. Ur det perspektivet är det därför positivt att Malmö tilldelades värdskapet för Eurocities miljöforumsmöte 2025. Eurocities är ett nätverk av ungefär 200 större europeiska städer i 38 länder som tillsammans representerar 130 miljoner invånare. Vid mötet som hölls i november 2025 träffades cirka 200 deltagare för att diskutera och utbyta erfarenheter kring temat "Klimatomställning i samarbete", vilket har bidragit till Malmös arbete för en rättvis och jämlik klimatomställning.

Extern finansiering är en förutsättning för att Malmö stad ska kunna vara en föregångare och för genomförandet av stadens miljöprogram. Genom extern finansiering skapas möjlighet att växla upp kommunbidraget så att staden får ut mer nytta per skattekrona och miljönämnden kan fortsätta

agera katalysator i stadens miljö- och klimatarbete. Genom att arbeta i projekt kan nämnden mobilisera aktörer för att tillsammans hitta innovativa lösningar.

Under 2025 hade nämnden 39 pågående projekt, varav 7 avslutades under året. Nämnden har samarbetat i 22 projekt med andra nämnder, varav flest med tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och servicenämnden. Under perioden har projekt bedrivits inom alla miljöprogrammets mål förutom mål 11 som avser skyddade havsområden och hållbar förvaltning av vatten och hav.

Miljöövervakning, utifrån lagstyrning och nämndens reglemente, ger en lägesbeskrivning av tillståndet i miljön och varnar för störningar. Arbetet bygger på återkommande, systematiskt upplagda undersökningar. Genom övervakningen kan nämnden utvärdera resultat av genomförda åtgärder kopplat till bland annat stadens biologiska mångfald och blågröna infrastruktur. Malmö stads miljöövervakning är en viktig del av uppföljningen av miljöprogrammet. Miljöövervakningen är vidare ett prioriterat arbete för nämnden då det handlar om att säkra att barn och unga får en god livsmiljö exempelvis gällande luftkvalitet. EU antog i december 2024 ett luftkvalitetsdirektiv med nya normer för luftkvalitet som ska uppfyllas senast 2030. Direktivet innehåller även nya krav på utvärdering av luftkvalitet och hur åtgärdsprogram för att förbättra luftkvalitet ska upprättas. De nya kraven ska vara genomförda i svensk lagstiftning senast den 11 december 2026.

Enligt årsrapporten över luftkvaliteten i Malmö konstaterades att riktvärdena i EU:s nya luftkvalitetsdirektiv underskreds redan under 2024. I en rapport över luftkvaliteten och bullersituationen vid Annetorpsvägen visade mätningarna värden 45–70 procent lägre än de nya riktvärdena. Ljudnivåmätningarna visade på bullernivåer marginellt lägre än riktvärdena i trafikbullerförordningen. Vidare visade rapporten avseende luftkvalitetsmätningar vid Segemöllegatan nära bostadshusen vid Inre Ringvägen att halterna låg 60–90 procent lägre än de nya riktvärdena, och de små partiklarna PM 2.5 var de som låg närmast miljökvalitetsnormen.

Under året påbörjades mätningar av försurande och övergödande ämnen samt tungmetaller i nederbörd. I årets mätning analyseras även förekomst av PFAS i nederbörd för första gången. Mätningarna slutfördes under hösten och analys av resultaten pågår.

Nämndens mätningar av kväve- och fosforutsläpp från jordbruksmark utökades under 2025 med mätning av miljögifter i Risebergabäcken. Den första heltäckande inventeringen av grodor och kräldjur genomfördes under 2025, med särskilt fokus på att kartlägga förekomsten av Lökgroda och Grönfläckig padda som båda är rödlistade och fridlysta.

Inventering av ålgräs har genomförts under hösten tillsammans med en inventering av bottenfauna i Malmös vattendrag, en studie som senast genomfördes 2021. Dessutom har en större inventering av småbiotoper i jordbrukslandskapet genomförts med tilldelade medel från

kommunstyrelsens miljö- och klimatstrategiska budget.

Fairtrade och energirådgivning

Malmö är diplomerad som en Fairtrade City och miljönämnden ansvarar för stadens Fairtrade City-kansli som arbetar för ökad rättvis handel och ökad andel etisk konsumtion.

Malmö utsågs 2025 till Årets Fairtrade City för sitt långsiktiga arbete för hållbar och etisk konsumtion. Malmös innovativa och nyskapande arbete lyftes som ett framgångsexempel, så gjordes även arbetet med hållbarhetscertifieringen av Malmös värdschap under Eurovision 2024. Verksamheten för Malmö Fairtrade City har under 2025 bedrivits i nära samverkan med ett flertal aktörer, exempelvis Malmö Food Council och Sysav. Samverkansaktörerna valdes utifrån två fokusområden för året, textil och livsmedel.

Under 2025 deltog Malmö Fairtrade City i planeringen och genomförandet av Sustainable gastronomy week. Fokus har varit att lyfta fram det lokala perspektivet av rättvist producerade råvaror.

Samverkan med Malmös cirkulära mode- och textilaktörer har fortsatt i syfte att skapa en gemensam målbild för en cirkulär omställning inom den lokala textilbranschen. Arbetet har bedrivits i nära samverkan med klimatomställningsområdena Cirkulär ekonomi och Klimatsmart konsumtion samt projektet Enabling Climate Transition. Under året genomfördes två workshops med brett deltagande från aktörer, finansiärer och möjliggörare. Fokus har legat på lokal insamling, guidning och organisering, och arbetet utgör grund för fortsatt utveckling under kommande år.

Miljönämnden ansvarar enligt reglementet för stadens energi- och klimatrådgivning. Rådgivningen stödjer Malmöbor, föreningar samt små och medelstora företag i arbetet med att minska energianvändning och klimatpåverkan. Den kommande programperioden sträcker sig över 2026–2027, vilket är ett år längre än tidigare. Finansieringen från Energimyndigheten motsvarar drygt två heltidstjänster på miljöförvaltningen. Utöver ett väletablerat arbete med bostadsrättsföreningar och fastighetsägare kommer energifattigdom och energiberedskap att vara centrala fokusområden under perioden.

Uppföljning av arbetet med prioriteringar

Leda och samordna klimatomställningen

En av miljönämndens viktigaste uppgifter är att ytterligare öka takten i Malmös klimatomställning och att växla upp arbetet med stadens klimatanpassning för att Malmö ska öka sin förmåga att hantera effekter av ett förändrat klimat. Nämnden har fokus på insatser som bidrar till flera mål samtidigt och skapar mervärde för både miljön och de som bor och verkar i Malmö. Ambitionen är en grön och rättvis omställning och klimatanpassning där ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet samverkar.

Nämnden leder stadens arbete inom Klimatomställning Malmö och Malmös natur- och miljöarbete genom att stödja och samordna arbetet, och genom att ta fram färdplaner för utpekade omställningsområden. Nämndens uppdrag att leda och samordna klimatomställningen är komplext; staden växer och energiförsörjningen i södra Sverige är liksom tidigare ansträngd. Många av förutsättningarna för klimatomställningen beslutas i EU och på nationell nivå. Det finns ett fortsatt behov av att nämnden arbetar för ökad kunskap och förändringar i policyer och regelverk inom området. Idag är Malmö en föregångare inom klimatomställningen i Europa och Sverige. Samtidigt behöver Malmös klimatomställningsarbete ständigt utvecklas. Externa aktörers perspektiv är värdefulla för att säkerställa ett kvalitetssäkrat arbetssätt.

Under året har ett innovationspartnerskap signerats med RISE, och kopplat till detta har parterna tagit fram kunskapsunderlag kring bland annat en potentialanalys av konsumtionsbaserade utsläpp. Inom initiativet Öppen akademi har Lunds universitet samlat de tre städer i Skåne som är med i NetZeroCity för kunskapshöjning och av spridande aktiviteter. Samverkan med Malmö universitet har stärkts genom att universitetet signerade Klimatkontrakt Malmö under våren, där parterna särskilt trycker på hur man kan samverka.

Miljönämnden arbetar för att accelerera insatser och mobilisera de aktörer som krävs för en grön och rättvis klimatomställning och klimatanpassning. Ett viktigt redskap är Klimatomställning Malmö där miljönämnden arbetar tillsammans med aktörer inom olika omställningsområden för att minska Malmös klimatpåverkan. Arbetet inom Klimatomställning Malmö utgår från ledande forskning och analyser av hur Malmö mest effektivt kan nå klimatmålen samtidigt som fler samhällsvinster skapas såsom en bättre livsmiljö och fler arbetstillfällen.

Nämnden arbetar för att identifiera synergier inom arbetet kopplat till klimatomställning och klimatanpassning då flera av de insatser som Malmö behöver göra framöver har bäring på båda områdena. Ett exempel är biokolen och dess potential för Malmö. En nyttoprodukt som biokol kan skapas genom att ta hand om organiska restprodukter som annars riskerar

att gå till spillo. Miljö- och klimatpåverkan minimeras, en kolsänka skapas som kan binda koldioxid, odlingsjord förbättras och blir mer näringsrik och därigenom kan även den biologiska mångfalden öka.

En rapport som belyser förutsättningarna för ökad kolinlagring i jordbruksmark och användning av biokol som kolsänka har tagits fram under året. Slutsatser i rapporten är bland annat att klimatkompensation genom biokol och kolinlagring i jordbruksmark bör hanteras inom arbetet med en kompensationsstrategi för Malmö. Därigenom finns möjlighet att jämföra olika potentiella kolsänkor utifrån olika parametrar som exempelvis kostnad, rådighet, och varaktighet. För att kunna räknas som kompensation i Malmö stads klimaträkenskaper krävs certifierade kolkrediter för kolsänkan. Kostnaden för kolkrediter för biokol och kolinlagring i jordbruksmark är jämförbar med kostnaden för kolkrediter genom BioCCS.

Som en av 30 utvalda pilotstäder inom EU har Malmö rollen att ytterligare driva på arbetet med målsättningen att uppnå klimatneutralitet år 2030. Att gå före och visa vägen innebär höga förväntningar på förflyttningar och resultat. Klimatomställningen behöver vara inkluderande och rättvis för att samtidigt kunna bidra till ökad jämlikhet och minskad segregation. Genom noga avvägda arbetssätt kan nämnden bidra till synergier mellan målområden, exempelvis genom att belysa frågor som rör barn och unga samt trygghet och rättvisa ur ett klimatperspektiv.

För att lyckas med klimatomställningen krävs både arbete för en systemomställning på övergripande nivå, och att stadens nämnder och bolag kraftsamlar och fördelar resurser för att arbeta tillsammans på lokal nivå i stadens geografier med de som bor och verkar i området. Stadens resurser och verktyg, inklusive miljö- och hälsotillsyn, behöver användas effektivt. Samtidigt är det nödvändigt att verka för att Malmö blir mer resiliert mot klimatförändringar, främjar hållbarhet i alla beslut samt arbetar för att möjliggöra inkluderande tillväxt som tar vara på möjligheter. Insatser för att klimatanpassa Malmö kan också ge positiva effekter på den biologiska mångfalden. Genomförandet av miljöprogrammet är även en del av nämndens rättighetsbaserade arbete enligt policyn för mänskliga rättigheter. Nämnden redogör mer detaljerat för arbetet med att leda och samordna klimatomställningen under avsnittet Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen.

Samarbete som möjliggörare

Under hösten 2024 genomfördes ett arbete för att hitta samarbetsmöjligheter och synergier mellan nämndens verksamheter. Ett antal samarbetsområden identifierades med utgångspunkt i färdplanerna för Klimatomställning Malmö och Malmös natur- och miljöarbete. Bland annat har avdelningen för miljö- och hälsoskydd haft en fortsatt aktiv roll i projektet Kraftsamling för cirkulär ekonomi inom bygg- och anläggningssektorn och i arbetet med framtagande av underlag och strategier för stadens hantering av PFAS. Även i arbetet med utökad övervakning av stadens vattenmiljöer har experter från avdelningen för miljö- och hälsoskydd bidragit till miljöstrategiska avdelningens arbete.

Fokus på synergier mellan klimatanpassning och klimatomställning har under året också lyfts av det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities och Lunds universitet genom Öppen akademi.

Under året anslöt sig Malmö stad till föreningen Energikontor Syd som är ett medlemsdrivet regionalt kompetenscentrum för hållbar energiomställning. Det innebär en ökad tillgång till kunskap och erfarenhetsutbyte, samt stöd i det strategiska arbetet inom området.

Verksamheten inom Tryggare Malmö och den ordinarie tillsynen har under året påbörjat ett fördjupat samarbete inom både hälsoskydd och miljötillsyn där inspektörerna bidrar med kompetens och resurser när prioriterade insatser eller större operationer ska genomföras i staden.

Sedan tidigare pågår ett flertal återkommande samarbetsmöten mellan miljönämnden och andra nämnder. Dessa har till syfte att öka kunskap och förbättra samsyn kring regler och krav och därmed minska behovet av långtgående tillsyn, förelägganden och förbud. Några exempel på samarbeten som skett under året är utveckling av remittering av bygglov, samsyn kring bevarande och flytt av träd (med förorenad jord i rotklumpen), möten kring skol- och förskoletillsyn samt med stadsfastigheter samt utvecklingsprojekt kring Nyhamnen.

Det pågår sedan tidigare ett flertal samarbeten, till exempel inom varutillsynen tillsammans med övriga storstadskommuner och handläggargrupper inom olika områden. Under 2024 infördes även regelbundna chefsträffar och handläggargrupper för de som arbetar med förorenade områden. Samtliga forum har fortsatt under 2025 och bedöms ge ökad samsyn mellan kommunerna och bidra till kunskapsdelning mellan de olika aktörerna.

Service - fokus i allt vi gör

En god service i offentlig sektor bidrar till bland annat ökad jämlikhet, demokratisk legitimitet och förtroende för samhället som helhet. Genom att balansera effektivitet med rättssäkerhet och ge snabb och kvalitativ service kan behoven hos de som miljönämnden finns till för tillgodoses. Vid rådgivning, tillsyn och kontroll samt inom ramen för miljönämndens projekt ska Malmöbor, verksamhetsutövare och samarbetspartners känna förtroende för nämndens verksamhet, få ett professionellt bemötande och uppleva att nämnden arbetar serviceinriktat.

Miljönämnden har under många år arbetat med klarspråk, det vill säga att skriva på ett vardat och begripligt sätt för att inkludera alla läsare. Det gäller såväl informationsmaterial och texter på Malmö stads webbsida som i olika skrivelser och beslut. Det finns sedan tidigare ett utbildningsmaterial för handläggare och chefer som innehåller klarspråk, tillgänglighet och inkludering. Utbildningen erbjuds löpande. Utbildningen har under året kompletterats med en guide som praktiskt visar hur skrivandet kan utvecklas genom att använda exempel ur befintliga mallar och göra språket enklare och tydligare.

Digitalisering kan skapa möjligheter att förbättra servicen till Malmöbor och verksamhetsutövare samt för att utveckla arbetssätt. Under första delen av året blev nämndens utvecklingsplan för digitalisering klar. Planen bygger på nämndens Strategi för verksamhetsutveckling och digitalisering och består både av planer och aktiviteter på lång och kort sikt.

Digitaliseringssamordnare samordnar och håller ihop arbetet i samarbete med digitaliseringsteamet där representanter från alla avdelningar ingår. Digitaliseringssamordnare samarbetar även med ITD och andra förvaltningar i staden för att öka takten i nämndens digitaliseringsarbete.

Under året lanserades fem e-tjänster som är fullt integrerade med verksamhetens dokument- och ärendehanteringssystem. Arbetet med att utveckla och ta fram fler integrerade e-tjänster har fortsatt och ytterligare teknisk utveckling är nu på plats och kan möjliggöra e-tjänster för fler områden inom nämndens verksamhet.

Arbetet med webbsidorna på malmo.se är ständigt pågående för att ge Malmöbor och verksamhetsutövare så tydlig och bra information och service som möjligt. Under våren utvecklades innehållet på sidorna för miljö- och hälsoskydd i syfte att göra det enklare och tydligare för branschernas verksamhetsutövare. För att öka tillgängligheten till information om miljö- och hälsoskydd har en ny funktion införts på sidorna för företag, där nyhetsnotiser och uppdateringar om miljö- och hälsoskydd publiceras. Utöver det har en steg-för-steg guide för att starta hygienisk verksamhet eller solarium tagits fram i samarbete med Malmö stads företagslots.

Dessutom har sidorna om hygienisk verksamhet strukturerats om och bytt namn till "driva verksamhet inom skönhet och hälsa" samt att en sida som beskriver hur tillsynen går till rent praktiskt lanserats. Under hösten har en ny sida som heter Klimatläget i Malmö publicerats i syfte att på ett lättillgängligt sätt beskriva hur utsläppen i Malmö ser ut och hur klimatförändringarna redan nu det påverkar Malmö. Planering och förberedelser för att 2026 stärka och intensifiera utvecklingsarbetet av våra tillsyns-sidor har inletts.

Nämnden redogör mer detaljerat för arbetet med att förbättra servicen under avsnittet för Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen

Behålla och stärka kompetens

Miljönämndens arbete med att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens och för att tillvarata medarbetarnas kompetens och utveckling på bästa sätt har fortsatt under året. Detta är en förutsättning för nämndens verksamhet och utveckling. Nämnden ska vara en förebild som arbetsgivare med goda anställnings- och arbetsvillkor samt meningsfulla och stimulerande arbeten med utvecklingsmöjligheter för medarbetarna.

Under 2025 har största delen av chefskollektivet genomfört Malmö stads ledarskapsprogram "utvecklande ledarskap". Kursen handlar om att genom

reflektion och nya insikter utveckla ledarskapet. Syftet är att skapa en gynnsam utveckling för medarbetare och för verksamheten. De chefer som ännu inte genomfört programmet kommer att göra det under 2026.

För att förtydliga roller och förväntningar kopplat till ledarskap och medarbetarskap så har nämnden hösten 2025 utformat ett antal chefskompetenser som tydliggör vad som förväntas av en chef i nämndens verksamhet. Under 2026 fortsätter det arbetet genom att implementera chefskompetenserna i vardagen samt påbörja en motsvarande beskrivning av rollen som medarbetare med ett antal tillhörande kompetenser.

Tillgången på inspektörer över landet är begränsad och det är fortsatt en växande utmaning att få utbildade inspektörer att räcka till för att försörja landets alla kommuner. Miljönämnden ser att de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdet inte kan lösas fullt ut på kommunal nivå, utan måste ske i samverkan mellan aktörer från olika samhällssektorer regionalt och nationellt.

Nämnden redogör mer detaljerat för arbetet med kompetensförsörjning under avsnittet för Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen.

Utvecklade arbetssätt

Arbetet med att uppdatera rutiner, handläggarstöd och beslutsmallar pågår fortlöpande både ur ett verksamhetsperspektiv och för att öka effektiviteten i handläggningen. Under 2025 har det bland annat tagits fram en gemensam handbok för avdelningen för miljö- och hälsoskydd. Syftet med handboken är att tydliggöra vad som förväntas av en miljöinspektör i Malmö. Här finns till exempel en rutin för operativ tillsyn, interna mål för handläggningstider och servicelöften. Mycket av kvalitetsarbetet genomförs inom ramen för den åtgärdsplan som togs fram efter Stadsrevisionens granskning av verksamheten under 2024.

I arbetet med att effektivisera administrationen genomfördes under 2024 en organisationsförändring som samlade nämndens administrativa assistenter i en gemensam enhet med syfte att arbeta mer enhetligt och effektivt. Professionaliseringen av assistentrollen har fortsatt under 2025 genom upparbetande av gemensamma rutiner och arbetssätt inom exempelvis hantering av sekretess, informationssäkerhet och arkivering.

Under året har det pågått ett arbete med att förbereda inför ett nytt intranät i Malmö stad. Det innebär att rutiner och arbetsverktyg byggs in i nya, anpassade verksamhetssidor. Arbetet är omfattande, men förändringen kommer att leda till ett bättre, mer målgruppsanpassat intranät som är enklare för medarbetarna att använda och navigera i. Lanseringen av det nya intranätet är beräknat att göras i april 2026.

Satsningen på att utveckla den interna kommunikationen har fortsatt under året. En önskad förflyttning är att skapa tydlighet kring det gemensamma kommunikationssystemet och en av åtgärderna har varit att kartlägga och beskriva var, när och hur olika kommunikationskanaler ska användas.

Arbetet har resulterat i ett verktyg, kanalkollen, som ska underlätta det gemensamma arbetet i nämndens verksamhet framöver.

Utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter

Under året har arbetet med att utveckla ett metodstöd för det rättighetsbaserade arbetet fortsatt, arbetet fortlöper också under 2026. Respekt för och beaktande av mänskliga rättigheter finns redan inom olika lagstiftningsområden och allmänna rättsprinciper som gäller för miljönämndens uppdrag. Metodstödet syftar därför till att stärka det rättighetsbaserade arbetet inom nämndens uppdrag, som redovisas i denna årsanalys. Metodstödet är ett komplement till Policyn för mänskliga rättigheter samt till gällande lagstiftning. Avstämning av metodstödet har genomförts i samarbete med kommunstyrelsen och andra nämnder för ett mer likvärdigt och systematiskt arbetssätt med införandet av policyn

I metodstödet ingår även stöd för prövning av barnets bästa utifrån Barnkonventionen inom nämndens ärendeprocess.

Under året har nämnden bidragit med remissvar i arbetet med bland annat: plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism, plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism, och revidering av plan för den nationella minoriteten romer.

Nämnden har också genomfört aktiviteter från handlingsplanen Fri från våld med fokus på kunskapshöjande insatser för chefer och medarbetare. Även den myndighetsamverkande tillsynen inom Tryggare Malmö har haft fokus på att motverka människohandel och exploatering – också en del av handlingsplanen Fri från våld. Aktiviteter i handlingsplanen för den nationella minoriteten romer har genomförts till exempel kunskapshöjande insatser för både nämnd, chefer och medarbetare.

Utmaningar och behov

De utmaningar och behov som finns inom det rättighetsbaserade arbetet är bland annat att Barnkonventionens ställning i förhållande till annan lagstiftning fortfarande är oklar. Det saknas även tydlig vägledning från de tillsynsvägledande myndigheterna i denna del samt tillräcklig rättspraxis.

En annan utmaning är genomförandet av delaktighetsprocesser och samråd med olika grupper av Malmöbor, vilket är en av de vägledande principerna i policyn för mänskliga rättigheter. Nämndens uppdrag berör i första hand Malmöborna som medborgare och sällan i individärenden.

Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av bidrag för året	Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden
Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor	Har uppnåtts	Förväntas leda till önskad förflyttning
Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv	Har delvis uppnåtts	Förväntas delvis leda till önskad förflyttning
Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	Har uppnåtts	Förväntas leda till önskad förflyttning
Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö	Har uppnåtts	Förväntas leda till önskad förflyttning
Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering	Har uppnåtts	Förväntas leda till önskad förflyttning
Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden	Har uppnåtts	Förväntas leda till önskad förflyttning
Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten	Har uppnåtts	Förväntas leda till önskad förflyttning
Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	Har uppnåtts	Förväntas leda till önskad förflyttning
Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	Har uppnåtts	Förväntas leda till önskad förflyttning
Malmö stad ger en god och likvärdig service	Har delvis uppnåtts	Förväntas delvis leda till önskad förflyttning

Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till förflyttning mot målet genom att inom ramen för nämndens tillsynsarbete arbeta för att miljöer där barn och unga vistas är hälsosamma och trygga. Nämnden bidrar också genom att fortsätta samordna arbetet inom Klimatomställning Malmö och inom den övergripande processen för Malmös miljö- och naturarbete, vilka är arbetsprocesserna för genomförandet av Malmö stads miljöprogram 2021–2030.

Klimatförändringarna påverkar barn och ungas uppväxtvillkor negativt. Genom att arbeta med klimatomställningen och med att anpassa staden till rådande klimatförändringar kan miljönämnden bidra till att skydda barn och unga mot klimatrelaterade risker. Arbetet bidrar till exempel till att möjliggöra att barn får växa upp i områden som är mindre utsatta för följderna av ett förändrat klimat, och till att alla barn ska ha tillgång till rekreativa naturvärden.

Tillgång till hälsosamma vistelsemiljöer inom förskola, skola, fritid och bostäder är skyddsfaktorer av vikt för barn och ungas uppväxtvillkor. Nämndens miljö- och hälsoskyddstillsyn samt livsmedelskontroll inom förskola, skola, fritidsverksamhet och bostäder är en förutsättning för att barn och unga kan vistas i goda och hälsosamma vistelsemiljöer. Barn och ungas uppväxtvillkor och förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning och lärande påverkas av vilka vistelsemiljöer de befinner sig i. Nämndens tillsynsarbete ökar förutsättningarna för mer jämlika möjligheter längre fram i livet.

Vid prioritering av tillsynsuppdraget har hänsyn tagits till att barn är en känslig målgrupp med särskilda behov som behöver beaktas för att bidra till en positiv framtida utveckling. Genomförd hälsoskyddstillsyn av förskolor och fritidsverksamhet har lett till sundare och mer hälsosamma vistelsemiljöer både inom- som utomhus. Fokus har legat på god ventilation, minskade bullernivåer, fungerande städ- och smittspridningsrutiner samt tillgång till god luftkvalitet.

Nämndens ansvar för tillsyn av rökfria miljöer är även det en skyddsfaktor för barn och ungas uppväxtvillkor och bidrar till att minska rökning och inandning av tobak, örtprodukter och liknande produkter. Under året har ungdomar som arbetat på förvaltningen genom Ung i sommar utfört tobakstillsyn. De har besökt uteserveringar, platser för kollektivtrafik, lekplatser och entréer och undersökt i vilken omfattning det förekommer skyltar för förbud mot rökning och fimpar i anslutning till dessa områden.

Resultatet visade att många platser i Malmö behöver förbättras avseende skyltningen och att fimpar är vanligt förekommande. Deras insats har varit givande för att kartlägga det framtida behovet av tillsyn inom området.

Genomförd bostadstillsyn har bidragit till mer hälsosamma bostäder och välskötta bostadsområden av betydelse för den upplevda tryggheten i barn och ungas närområde.

Utöver det pågående övergripande arbetet med genomförandet av Malmö stads miljöprogram verkar nämnden för att utveckla arbetet med bullervärden med fokus på förskolor och skolor, bostäder och naturområden. En förvaltningsövergripande styr- och arbetsgrupp har bildats med tekniska nämndens och stadsbyggnadsnämndens förvaltningar för att hantera gemensamma bullerfrågor såsom uppföljning av genomförda åtgärder och framtagande av kartläggningar.

Nämnden har under året lett arbetet med att revidera handlingsplanen för utfasning av konstgräsplaner. En uppföljning av planen har visat på att ytorna av plastgjutet granulat ökat med 18 procent sedan handlingsplanen först antogs 2018. Den totala ytan konstgräs har ökat med 40 procent under samma tid, men den totala mängden gummigranulat har minskat eftersom man primärt använder sand som ifyllnadsmaterial, så kallat "infill", i planerna. Handlingsplanen följs framöver upp inom ramen för stadens strategiska kemikaliearbete.

Indikator:

- Procentuell andel utförd styrd tillsyn på förskolor och skolor jämfört med tillsynsplanen. Önskat utfall är 100 procent.

Under 2025 tillsynsbesök genomförts på 121 av 126 planerade förskolor. De resterande fem har upphört sin verksamhet. Detta innebär att alla förskolor i Malmö som varit i drift under 2024–2025 har tillsynats. Under 2026 kommer tillsyn av grundskolor samt gymnasieskolor att genomföras.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

Uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har uppnått.

Bedömningen baseras på att branscher med stor påverkan på barn och unga har följt beslutad tillsynsplan för året. Att den styrda tillsynen på förskolor har genomförts till 100 procent samt att nämndens tillsyn och kontroll bidrar till att barn och unga kan vistas i goda och hälsosamma miljöer. Nämnden bidrar även till målet genom arbetet med klimatomställningen, med anpassning till klimatförändringar, minskning av buller och genom att vara pådrivande i stadens arbete med kemikaliehantering.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet förväntas leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden.

Bedömningen baseras på att hälsoskyddstillsynen fortsatt kommer att prioriteras utifrån branscher med stor påverkan på barn och ungas vistelsemiljöer. Tillsyn på skolor och förskolor är så kallas styrd tillsyn som är det som prioriteras i första hand i planeringen av tillsynen. Nämndens miljö- och hälsoskyddstillsyn och livsmedelskontroll inom förskola, skola, fritidsverksamhet och bostäder bidrar till att barn och unga kan vistas i goda och hälsosamma vistelsemiljöer. Nämndens långsiktiga arbete med genomförandet av Malmö stads miljöprogram 2021–2030 bidrar till önskad förflyttning mot kommunfullmäktigemålet under mandatperioden genom arbetet som bedrivs inom processerna Klimatomställning Malmö och Malmös natur- och miljöarbete.

Målområde - En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till förflyttning mot målet genom att vidareutveckla sin serviceinriktade myndighetsutövning i syfte att bidra till att förbättra näringslivets ramvillkor.

Under mandatperioden bidrar miljönämnden även till målet genom att fortsätta processleda Klimatomställning Malmö.

Nämnden bedriver ett kontinuerligt förebyggande och rådgivande arbete både i samband med registrering av nya livsmedelsverksamheter och vid ordinarie livsmedelskontroller. Under året har cirka 475 anmälningar om registrering av nya livsmedelsverksamheter inkommit, och ungefär 370 inspektioner har genomförts på nyetablerade företag. Majoriteten av de nya verksamheterna har utgjorts av restauranger, grossister eller butiker där det skett ett ägarbyte i befintliga livsmedelslokaler. För att underlätta för företagen att göra rätt från början genomför nämnden lokalbesök inför registrering, med fokus på planering och utformning av lokalerna.

Under året har nämnden även vidareutvecklat sitt informationsmaterial och säkerställt att företag har tillgång till stöd och rådgivning via flera kanaler – telefon, e-post och lokalbesök.

En viktig förutsättning för att nämnden ska upplevas ge god service är att verksamheter och privatpersoner hanteras likvärdigt, rättssäkert, korrekt och med ett gott bemötande. Under 2025 genomförde verksamheterna för livsmedelskontroll och miljö- och hälsoskydd en gemensam utvecklingsdag. Fokus låg på kompetensutveckling inom allmänjuridiska frågor kopplade till kommunallagen och förvaltningslagen samt resultatet av insiktsmätningen 2024.

Inom avdelningen för miljö- och hälsoskydd har utbildningen "inte bara trevlig" återaktualiserats. Utbildningen har tagits fram för att öka förståelsen och kunskapen om vad ett gott bemötande innebär både för relationen med näringslivet, kommunens utveckling och framdriften av en förbättrad efterlevnad av miljölagstiftningen.

Avdelningen för livsmedelskontroll har utfört en utbildning i metoden "motiverande samtal" som är en komplettering av utbildningen "inte bara trevlig". Utbildningen består av fem avsnitt och tre av dessa har genomförts under året.

Arbetet med webbsidorna på malmo.se är ständigt pågående för att ge Malmöbor och verksamhetsutövare så tydlig och bra information och service som möjligt. Det har bland annat skapats utrymme för nyhetsnotiser om miljö- och hälsoskydd på sidorna för företag och en steg-för-steg guide för att starta hygienisk verksamhet eller solarium publicerades i samarbete med Malmö stads företagslots. Dessutom har sidorna om hygienisk verksamhet strukturerats om och bytt namn till "driva verksamhet inom skönhet och hälsa. En ny sida som heter Klimatläget i Malmö har publicerats i syfte att på ett lättillgängligt sätt beskriva hur utsläppen i Malmö ser ut och hur klimatförändringarna redan nu det påverkar Malmö.

Under 2025 lanserades fem e-tjänster som är fullt integrerade med verksamhetens dokument- och ärendehanteringssystem. Då inflödet till dessa e-tjänster varit begränsat går det ännu inte att dra några slutsatser kring effekten av införandet.

Arbetet med genomförandet av miljöprogrammet genom Klimatomställning Malmö fortsätter och under året har nämnden fortsatt utvecklingen av konceptet Resurshubben och andra samverkansarenor. Resurshubbens syfte är att samla lokala aktörer som vill driva på omställning till cirkulär ekonomi. Under 2025 har Resurshubben exempelvis samlat behovsägare kring gemensamma lösningar för flergångs-takeaway och lokala aktörer som vill verka för textil-cirkularitet samt lanserat ett test kring resurscoachning. Övergripande kartläggningar av resursflöden i Malmö har också genomförts, vilket visade på att de mest resurskrävande sektorerna i Malmö som geografi är bygg-, tillverknings-, och livsmedelsindustrin, samt att återvinningsgraden är 10 procent. Nämnden har även arbetat vidare med att utveckla ytterligare samverkansarenor inom ramen för Klimatomställning Malmö under året. Nämnden har fortsatt det arbete som påbörjats under 2024 inom ramen för budgetuppdraget om rimliga elpriser, samt utifrån "Det här vill Malmö" fortsatt bedriva nationellt strategiskt påverkansarbete inom det prioriterade området "långsiktig, stabil och

hållbar elförsörjning”.

Indikatorer:

- Utvärdering av arbetet med sektorsövergripande samarbetsarenor.

Önskad förflyttning var att under året möjliggöra samverkansarenor för samtliga sju omställningsområden tillsammans med externa aktörer.

Övergripande har flera samarbets- och samverkansarenor börjat hitta sina former genom arbetet inom Klimatomställning Malmö. Bland annat har klimatmingel för aktörer som signerar det lokala klimatkontraktet Klimatkontrakt Malmö genomförts två gånger i egen regi och en gång i samarbete med Industrinätverket. Klimatkonferensen Tillsammans ställer vi om Malmö genomfördes för andra gången i maj och lockade fler deltagare än förra året, med god spridning över samhällssektorerna. Under eventet samverkade både externa partners och omställningsområdena i att arrangera ett antal tematiska sessioner. Vidare inleddes flera samarbeten, och ett forum för textilaktörer i staden har fortsatt under hösten. Enkätutvärderingen visar på att deltagarna upplevde att konferensen gav välkommen energi och kraft i det lokala omställningsarbetet. Nätverkandet, de tematiska frågeställningarna och inramningen kring klimatläget uppskattades särskilt. Förbättringsmöjligheter som lyftes fram var främst att avsätta mer tid för eventet i sin helhet för att skapa förutsättningar för mer interaktion och aktivt deltagande.

Sammanfattningsvis ser samverkansarenorna och samarbetsformerna med externa aktörer olika ut beroende på omställningsområde, men alla omställningsområden har genomfört aktiviteter tillsammans med och mellan externa aktörer under året. Inom Cirkulär ekonomi och Resurshubben stärks samverkan mellan flertalet aktörer med fokus på bland annat innovation och affärsmöjligheter, medan det inom Elförsörjning och Uppvärmning handlar om fortlöpande dialoger med ett fåtal aktörer om långsiktiga beslut.

- Sveriges kommuners och regioners så kallade Insiktsmätning där resultatet för Nöjd-kund-index (NKI) ska öka jämfört med föregående år.

Miljönämndens kontroll- och tillsynsverksamhet mäts varje år genom Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) servicemätning av kommunernas myndighetsutövning, Insikt. Syftet med undersökningen är att följa upp hur kommunens service utvecklas i termer av kundupplevd kvalitet. Frågor ställs inom sex olika serviceområden; information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet samt tre övergripande kundnöjdhetsfrågor (NKI, nöjd kund index). Insikt riktar sig endast till verksamhetsutövare och fastighetsägare och är därmed inte ett heltäckande mått på hur nämnden uppfattas. Resultatet för 2024, som blev tillgängligt i april 2025, visade att de tre myndighetsområdena uppnått följande NKI-värden, 77 av 100 för livsmedelskontrollen, 63 för miljöskyddet och 70 för hälsoskyddet.

Det preliminära resultatet för 2025 visar att livsmedelskontrollen har uppnått ett NKI-värde på 75 medan miljö- och hälsoskydd tillsammans har nått ett värde på 69. Jämfört med föregående år har livsmedelskontrollen gått ned från 77 till 75 medan miljö- och hälsoskydd har ökat från 66 till 69.

De serviceområden som har negativ inverkan på helhetsattityden, enligt Insikt, och som därmed har störst förbättringspotential är:

- Effektivitet, hos livsmedelskontrollen och miljöskyddet.
- Information, hos miljöskyddet.

De serviceområden som har positiv effekt på helhetsattityden, enligt Insikt, och som därmed ska vårdas är:

- Rättssäkerhet hos alla miljönämndens myndighetsområden.
- Bemötande hos livsmedelskontrollen och hälsoskyddet.
- Effektivitet hos hälsoskyddet.

En fullständig rapport och uppföljning av den kommunala servicen genom Insiktsundersökningen för 2025 sammanställs av SKR under våren 2026.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Delvis uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har delvis uppnått.

Bedömningen baseras på den positiva utvecklingen av arbetet med arenor för aktörssamverkan, exempelvis klimatkonferensen Tillsammans ställer vi om Malmö.

Bedömningen baseras också på att under 2025 har flera åtgärder genomförts eller påbörjats för att vidareutveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen. Det preliminära resultatet av insiktsmätningen visar dock att åtgärderna inte haft tillräcklig effekt. En försiktig uppskattning är därför att de genomförda, pågående eller planerade aktiviteterna kan börja ge genomslag för båda myndighetsområdena i resultatet under 2026.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet förväntas delvis leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden.

Bedömningen baseras på att integrationen mellan nämndens verksamhetssystem och Malmö stads e-tjänsteplattform kom på plats under 2024, vilket medför att fem fullt integrerade e-tjänster har lanserats under 2025 och resterande kommer att kunna lanseras 2026.

Miljönämnden kommer även att fortsätta arbetet med att skapa tydligare rutiner, mallar och informationsmaterial som ska underlätta för de vi finns till

för.

Det långsiktiga arbetet med Klimatomställning Malmö bidrar vidare till den önskade förflyttningen mot kommunfullmäktigemålet under mandatperioden utifrån färdplanerna inom de olika omställningsområdena.

Vidare påverkas bedömningen negativt av det nedåtgående NKI-värdet i insiktsmätningen för 2025 som ses för livsmedelskontrollen samt det fortfarande ganska låga resultatet för miljö- och hälsoskyddstillsynen. Det är svårbedömt om de genomförda, pågående eller planerade aktiviteterna kan ge önskat genomslag för båda myndighetsområdena i resultatet för 2026.

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta arbetet med att processleda Klimatomställning Malmö. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommunfullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av sju färdplaner inom Klimatomställning Malmös identifierade omställningsområden, till exempel organisation med nettonollutsläpp, uppvärmning och klimatsmart konsumtion.

Nämnden har under året samarbetat med ett antal av stadens privata fastighetsägare, forskningsaktörer och försäkringsbranschen i projektet Klimatanpassning tillsammans, i syfte att genom det arbete som bedrivs i Malmö påverka den nationella policyutvecklingen vad gäller klimatanpassning. Projektet resulterade i en policy-brief och en guide för privatoffentlig samverkan för klimatanpassning som båda presenterades på ett större event för Malmös fastighetsägare under hösten.

Som en del i det fortsatta övergripande arbetet inom Klimatomställning Malmö utvecklar nämnden stödet till kommunens nämnder och bolag för att öka omställningstakten. Det område där stödet har byggts upp mest under året är inom organisation för nettonollutsläpp där det bland annat hållits löpande digitala träffar för miljösamordnare och andra kontaktpersoner ute på nämndernas förvaltningar samt en större träff där ett hundratal personer från alla förvaltningar deltog.

Inom Klimatomställning Malmö utvecklas samverkan med näringslivsaktörer i omställningsområdena. Arbetet med en modell för hur vi

arbetar och följer upp förflyttningar kopplat till omställningen i stadens geografier är prioriterat. Under året har ett uppdrag getts till RISE för att ta fram en modell för att arbeta med samverkansbaserad omställning i stadens geografier. Uppdraget avslutades vid årsskiftet och har haft fokus på uppvärmning och energiförsörjning med avsikten att hitta ett arbetssätt där fler omställningsområden kan byggas på efterhand. RISE levererade en rapport och förslag till modell för arbetssätt i december.

Under 2025 har Energikontor Syd tillsammans med Lunds universitet tagit fram en utbildning om energitillsyn för yrkesverksamma miljöinspektörer. Två av miljönämndens inspektörer har under hösten gått utbildningen. Syftet är därefter att, tillsammans med energi- och klimatrådgivningen, ta fram ett koncept för hur energitillsyn kan genomföras inom staden.

Indikatorer:

- En utvärdering av miljönämndens arbete med att nå målen om minskade koldioxidutsläpp, samt en analys av hur arbetet fortskrider. Önskad förflyttning är ökad genomförandegrad av åtgärder i framtagna färdplaner.

Det finns tre övergripande mål i miljöprogrammet om minskade klimatutsläpp i Malmö. De tre målen presenteras kortfattat nedan. Mer går att läsa i miljöredovisningen för 2024.

Kommunfullmäktigemålet om klimatneutralitet till 2030 är kopplat till miljöprogrammets mål om att territoriella utsläpp ska minska, men för att nå klimatneutralitet behövs även kolsänkor för att kompensera kvarvarande utsläpp. Under året har Klimatomställning Malmö analyserat vad klimatneutralitet skulle innebära för staden. Utifrån nuvarande kunskapsläge beräknas tekniska och naturliga kolsänkor kunna uppgå till cirka 300 ton. För att nå klimatneutralitet behövs därmed en minskning av utsläppen om cirka 80 procent. Enligt preliminära beräkningar kan klimatneutralitet teoretiskt nås i Malmö men utsläppen behöver då minska i snabbare takt och kolsänkor säkras.

Mål om territoriella utsläpp – minst 70 procent minskning

Utsläppen i Malmö ökade 2024 med 1 procent. De svagt ökade växthusgasutsläppen beror på ökade utsläpp från vägtransporter, i övriga sektorer är utsläppen i princip oförändrade från året innan. Utsläppsökningen från vägtransporter bedöms bero på den sänkta reduktionsplikten som minskade krav på inblandning av biodrivmedel. Det totala antalet körda kilometer i Malmö har dock minskat, vilket delvis har kompenserat för den sänkta reduktionsplikten. Nationellt ökade koldioxidutsläppen förra året med 7 procent. Vad som händer på andra policynivåer i samhället har tydlig påverkan på Malmös möjlighet att nå sina klimatmål. Klimatomställning Malmö har under året fortsatt sitt arbete avseende nationell nivå och EU-nivå. Värt att nämna är besök av EU-kommissionen genom Patrick Child som är chef för motsvarande EU:s naturvårdsverk och missionen om klimatneutrala städer 2030, och fortsatt dialog om hur förutsättningar från EU kan stötta städernas omställning.

För att nå de territoriella klimatmålen i Malmö behöver växthusgasutsläppen framöver minska i samtliga sektorer men i synnerhet inom energisektorn och inom vägtransporter. Inom energisektorn kommer det vara avgörande huruvida planerna på koldioxidinfångning på det avfallseldade kraftvärmeverket realiserar till år 2030. Klimatomställning Malmö har under året haft löpande kontakt med Sysav och bland annat stöttat med kontakter kring finansiering av koldioxidinfångningen. Inom vägtransporter behövs ett skifte från fossila transporter till gång, cykel och kollektivtrafik. Det behövs även ökad elektrifiering och minskad fossil bränsleanvändning. Inom vägtrafiken finns en positiv trend, men utvecklingen behöver ske i snabbare takt. Staden bygger ut både cykel och kollektivtrafik samt arbetar med mobilitetshubbar men det finns i dagsläget ingen samlad bedömning av hur långt arbetet kan komma fram till 2030. Under våren har Klimatomställning Malmö tagit fram en samhällsekonomisk analys över klimatomställningen som bland annat visar att omställningen till elfordon behöver ske snabbare än normaltakten på utbyte av fordonsparken.

Mål om organisation med nettonollutsläpp

Malmö stad har minskat sin klimatpåverkan från livsmedel, köldmedier och drivmedel. Även klimatpåverkan från tjänsteresor visar en positiv utveckling. Inom möbler och IT-hårdvara ökar andelen återbrukade och rekonditionerade produkter. Inom bygg- och anläggningsverksamheten blir återbruk allt vanligare. Malmö stad fortsätter att ställa fler klimatkrav i upphandlingar, vilket bedöms ge effekt över tid. Det finns dock fortfarande områden där klimatkrav ännu inte tillämpas, exempelvis för IT-system, där branschens mognad hittills har varit begränsad.

För att med större säkerhet kunna bedöma utvecklingen mot målet behöver Malmö stad stärka sin kapacitet att systematiskt följa upp och analysera organisationens klimatpåverkan. Målet om organisation med nettonollutsläpp är det där Malmö stad har störst rådighet. Under våren stärktes arbetet med både nya och omfördelade resurser vilket innebär att det nu finns ett team som arbetar specifikt med målet och med att stötta övriga nämnder i arbetet.

Mål om halverade utsläpp från invånarnas konsumtion

Minskningarna hittills har varit begränsade, och de strukturella förändringar som krävs för att snabbt minska utsläppen inom livsmedel, varukonsumtion, transporter och boende är omfattande. Inom områden som uppvärmning och mobilitet kan teknikutveckling, elektrifiering, energieffektivisering och infrastruktursatsningar gradvis minska utsläppen, även på konsumtionsbaserad nivå. Utsläppen är tillbaka på ungefär samma nivå som 2019 efter att ha sjunkit snabbt under pandemiåren då framför allt flygandet minskade drastiskt men även några av de andra mer livsstilsrelaterade utsläppen. Nämnden är delaktig i ett projekt tillsammans med Stockholm Environment Institute (SEI) för att förbättra och ta fram statistik över de konsumtionsbaserade utsläppen. Under våren släpptes nya data från SEI över utsläppen 2019–2023 och i och med det har nämnden initierat en potentialanalys tillsammans med RISE om hur mycket det går att minska utsläppen fram till 2030.

- En utvärdering av arbetet med att stödja Malmö stads arbete i målsättningen att bli en nettonollorganisation. Önskad förflyttning är ett ökat stöd till stadens nämnder och bolag.

Miljönämnden har ökat stödet till stadens nämnder och bolag kopplat till målet om att bli en nettonollorganisation. Detta har skett både genom nyanställning och omfördelning av befintliga resurser samt extra tillskott via kommunstyrelsen miljö- och klimatstrategiska budget. Arbetet har resulterat i uppbyggnad av forum för ansvariga för nettonoll på nämndernas förvaltningar så som ett digitalt forum med regelbundna träffar och en halvdagskonferens i september. Utöver det utvecklas former för uppföljning av målet och analyser av potentialen för utsläppsminskningar.

- Koldioxidutsläpp (kg) från förtroendevaldas och medarbetares flygresor samt tågresor som jämförelsetal. Önskat utfall är att bibehålla procentuell fördelning mellan tåg och flyg.

Medarbetarna i nämndens verksamheter gjorde under året totalt 37 enkelresor med flyg, utrikes inom Europa, och 297 med tåg. Utsläppen från flygresorna beräknas uppgå till 10 453 kg CO₂, och utsläppen från tågresorna till 24 kg. Med anledning av ny beräkningsmetod från SJ blir utsläppen från tågresorna högre, men även med den nya metoden minskar utsläppen från tågresor jämfört med föregående år.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har uppnått.

Bedömningen baseras på arbetet med färdplanerna inom ramarna för Klimatomställning Malmö, där särskilt arbetet med en organisation med nettonollutsläpp stärkts och gjort förflyttningar under 2025. Även utvecklad samverkan med näringslivsaktörer och samarbetet med privata fastighetsägare avseende klimatanpassning har bidragit till bedömningen.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet förväntas leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden.

Bedömningen baseras på att nämndens bidrag under 2025 genomförts enligt plan inom ramen för det långsiktiga arbetet med Klimatomställning Malmö. Malmö stads organisation behöver dock öka takten för att kunna nå målet om en klimatneutral stad till 2030.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta samordna den övergripande processen för Malmös natur- och miljöarbete. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommunfullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av färdplaner för Klimatanpassning och Mer natur.

Utöver det övergripande arbetet med samordning av processen för Malmös natur- och miljöarbete har nämnden i samverkan med tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och servicenämnden tagit fram en genomförandeplan för att öka kröntäckningen i identifierade områden med låg kröntäckning och social sårbarhet för extremvärme. Under året har tekniska nämndens arbete med planer för riktade trädplanteringar gått från utredning till genomförande och miljönämnden har bistått med urval av områden baserat på värmesårbarhet och kröntäckning samt planer för dialog med privata fastighetsägare i området.

Nämndens arbete med intern kompetenshöjning och utveckling av testbäddar i grönblå frågor i Nyhamnen och Sege Park, har fortsatt under året med stöd av extern finansiering. Genom projektet ARCADIA har utvecklingen av den urbana skogen i Nyhamnen fortsatt inom ramen för Malmös Urbana Landskapslabb. Efter sommaren säkrades även extern finansiering för Omställningslabb Nyhamnen där miljö-, stadsbyggnads- och tekniska nämnden kommer driva ett gemensamt utvecklingsarbete kring cirkularitet, mobilitet och klimatanpassning.

Samarbetet och erfarenhetsutbytet inom Greater Copenhagen och FN:s resilienshubbar har varit fortsatt prioriterat under året. Nämndens verksamhet har varit en drivande och aktiv part i den styrgrupp för klimatanpassning som bildats inom ramen för Greater Copenhagen och har deltagit i både styr- och arbetsgruppsmöten. Nämnden har även inom ramen för styrgruppen genomfört en analys av regionens arbete med naturbaserade lösningar, deltagit i erfarenhetsutbyten och seminarier och studiebesök från kommuner och organisationer i regionen är frekvent förekommande inom samarbetet. Nämnden deltar i arbetet med EU missionen för klimatanpassning, och särskilt i de aktiviteter som anordnas inom ramen för den samordningsgrupp av svenska missionsregioner som leds av Vinnova och i Formas referensgrupp för kommande arbetsprogram inom Horizon.

Nämnden har fortsatt sitt arbete, tillsammans med övriga berörda nämnder, med att följa upp och utvärdera stadens insatser för skyddade livsmiljöer och bevarandevärda arter, med syfte att knyta ihop berörda delar av miljöövervakningen, naturvårdsplanen och miljöprogrammet. Miljöövervakningen används som ett verktyg för att följa upp och ta fram

underlag för genomförandet av miljöprogrammet. Utöver årets inventeringar av bland annat groddjur, ålgräs och småbiotoper i jordbrukslandskapet har nämnden ett helhetsperspektiv på de övervakningsinsatser som genomförs inom andra nämnders verksamheter.

Indikator:

- En utvärdering av arbetet med utveckling av testbäddar i grönbå frågor. Önskad förflyttning är att testbäddar i grönbå frågor i Nyhamnen och Sege Park fylls med kvalitativt innehåll samt att erfarenhetsutbyte sker med Köpenhamns kommun för att få en koppling till klimatanpassningen av staden.

Miljönämndens förvaltning har under året tecknat ett samverkansavtal med fastighets- och gatukontoret under tekniska nämnden om att utveckla Färjeterminalen i Nyhamnen som testbädd. Som ett led i detta har publika aktiviteter kopplade till natur och stadsutveckling genomförts av tre upphandlade aktörer, samt att den urbana skogen har färdigställts och invigts under hösten. Nämnden är drivande part i styrgruppen för klimatanpassning som bildats inom Greater Copenhagen-samarbetet. Arbetet med grönbå frågor i Sege Park har löpt på inom olika befintliga projekt.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har uppnått.

Bedömningen baseras på nämndens arbete med två testbäddar i grönbå frågor som möjliggjort nytänkande och vidareutvecklat samarbete med andra nämnder gällande klimatanpassning. Nämndens arbete med bevarandevärda arter har genomförts som planerat och bidrar till bedömningen. Vidare har nämnden bidragit enligt plan med att ta fram genomförandeplaner för ökad krontäckning tillsammans med andra berörda nämnder.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet förväntas leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden.

Bedömningen baseras på att nämndens bidrag för 2025 utgör delar av samordningen i den övergripande processen för Malmös natur- och miljöarbete. Arbetet bedrivs långsiktigt och nämndens bidrag för året understödjer den förväntade förflyttningen under mandatperioden.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till målet genom att fortsätta processleda Klimatomställning Malmö. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommunfullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av färdplanerna för elförsörjning och uppvärmning.

Rörande Stadionområdet har arbetet under året fortsatt med samverkan med områdets aktörer genom dialog och workshops för att skapa en överblick av de energirelaterade åtgärderna som dels är planerade, dels önskade där. Med utgångspunkt i de underlagen har en plan för energirelaterad utveckling och områdesgemensamma energilösningar börjat tas fram. Nämnden har även stöttat implementeringen av smarta, lokala energilösningar i Stadionområdet under projektets gång.

Arbetet med att utveckla en testbädd för resilient och hållbar energiförsörjning till industrin i Malmö har fortsatt. Under året har fokus varit på analys av utmaningar, lösningar och värdeskapande, samverkan med industrin samt att lyfta hamnens roll och det markstrategiska perspektivet i en resilient energiförsörjning.

Nämnden deltar i och stödjer arbetet med att bättre ta tillvara lokala möjligheter för att stärka stadens energiförsörjning. Det innefattar bland annat att undersöka möjligheterna för att främja etableringen och implementeringen av energigemenskaper och lokala, smarta energilösningar som tar hänsyn till de unika förutsättningarna i stadens geografiska områden. Projektet GEM startades i december för att stödja detta arbete.

I nämndens arbete med nationell påverkan rörande energiförsörjningen konstateras att möjligheterna att utveckla havsbaserad vindkraft försämrats sedan hösten 2024, då samtliga tillståndsansökningar i södra Östersjöområdet avslagits på nationell nivå.

Under 2025 har Energikontor Syd tillsammans med Lunds universitet tagit fram en utbildning om energitillsyn för yrkesverksamma miljöinspektörer. Två av miljönämndens inspektörer har under hösten gått utbildningen. Syftet är därefter, att tillsammans med energi- och klimatrådgivarna, ta fram ett koncept för hur energitillsyn ska genomföras inom staden.

Indikator:

- Utvärdering av nämndens insatser för att utveckla den lokala energiomställningen. Önskad förflyttning är utveckling rörande flexibilitet, lagring och energigemenskaper.

Arbetet med RISE för att utveckla en arbetsmetod för energi i stadens

geografier har genomförts under året med en slutrapport som levererats innan årsskiftet. Arbetet har innehållit flera workshops och intervjuer med berörda inom staden. Analys av slutrapport och eventuell implementering av arbetsmetod fortsätter under 2026. De energirelaterade projekten fortskrider enligt plan och bidrar både till utökat kunskapsläge gällande utvecklingen och möjligheterna på energiområdet samt till stärkta samarbeten med nyckelaktörer både inom och utanför staden. Under året har bland annat samverkan med Malmö Energi och Hållbarhet påbörjats med en gemensam projektansökan.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har uppnått.

Bedömningen baseras på att nämndens arbete med att utveckla Stadionområdet till ett "Positive Energy District" fortlöpt enligt plan under 2025. Vidare har nämndens arbete med lokala möjligheter att stärka stadens energiförsörjning utvecklats under året. En viktig del i arbetet har varit samverkan med bland annat MEHAB, vilket har bidragit till bedömningen.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet förväntas leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden.

Bedömningen baseras på utfallet av nämndens bidrag för året, samt det långsiktiga arbete nämnden bedriver utifrån den övergripande processen Klimatomställning Malmö och de färdplaner som tagits fram för genomförandet, särskilt gällande omställningsområdena Elförsörjning och Uppvärmning. Etablerad samverkan med MEHAB, och utvecklingen av Stadionområdet, där miljönämnden är en av flera involverade aktörer, bidrar under mandatperioden till att nå önskad förflyttning mot kommunfullmäktigemålet.

Målområde - En mer jämlik stad

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till en förflyttning mot målet

genom att fortsätta processleda Klimatomställning Malmö och den övergripande processen för Malmös miljö- och naturarbete, inte bara för en grön utan också för en rättvis klimatomställning och klimatanpassning. Rätt utfört ska detta arbete resultera i positiva effekter för den sociala hållbarheten, eftersom det handlar om att motverka att vissa områden är mer utsatta för följderna av ett förändrat klimat än andra och att skapa goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden med en jämlik tillgång till rekreativa naturvärden. Detta kan minska effekterna av segregation och i förlängningen bidra till ökad social sammanhållning

För att uppnå en rättvis och jämlik klimatomställning där alla Malmöbor har förutsättningar att leva ett gott liv inom gränserna för vad planeten klarar av behövs ett kommunövergripande arbete med lokal utveckling och ett arbetssätt för långsiktig hållbar utveckling även i områden med stor andel befintlig bebyggelse. Nämndens bidrag inom detta område är att med grunden i kunskapskartläggning och samordning agera möjliggörare genom framtagande och genomförande av färdplaner inom Klimatomställning Malmö och färdplanen för Klimatanpassning.

Miljönämnden arbetar för goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden genom nämndens bostadstillsyn. Hälsa är en mänsklig rättighet och en hälsosam bostadsmiljö är central för individens möjlighet att vidhålla en god hälsa. Genom nämndens arbete med uppsökande bostadstillsyn bidrar nämnden till att minska de strukturella skillnaderna i Malmöbornas hälsa och att säkerställa Malmöbornas likvärdiga tillgång till denna del av nämndens verksamhet, oavsett var i staden de bor.

Den uppsökande bostadstillsynen bedrivs nu i stora delar av Malmö. Sedan 2017 har inventeringar genomförts på ungefär 1 300 fastigheter för att rikta tillsynen till de fastigheter som har störst behov. Faktorer som vägs in i inventeringen är bland annat mängden klagomål som inkommit gällande fastigheten, synpunkter som vidarebefordrats av andra organisationer och myndigheter, samt en kartläggning av utvändiga indikatorer på brister i fastigheten. Förra årets trend med en minskning av fastigheter med omfattande brister kvarstår vilket har lett till att ärenden har kunnat avslutas snabbare än tidigare år. Detta innebär att inte lika mycket skrivbordstillsyn har behövts utföras, vilket har minskat den generella tiden som lagts på uppsökande tillsyn. Dock finns fortfarande pågående ärenden med fastigheter som har stora strukturella brister samt att det upptäcks nya.

Miljönämnden har under 2025 fortsatt att bedriva områdestillsyn på Rosengård vilket innebär att tillsyn genomförs regelbundet. Resultatet visar att det fortsatt förekommer problematik kopplat till råttor och nedskräpning i området. Som en del i arbetet med lokal utveckling har samarbetet fortsatt i Hållbara Rosengård tillsammans med de största fastighetsägarna, tekniska nämndens förvaltning, VA Syd samt med verksamma föreningar från civilsamhället i Rosengård. Bland annat har en sammanställning av fungerande arbetssätt och åtgärder tagits fram med hjälp av konsulten AFRY, som stöd inför val av lämpliga åtgärder framöver för att minska nedskräpning och förekomst av råttor. Sammantaget är bedömningen att problematiken har minskat i Rosengård, eftersom nämnden har kunnat

avsluta samtliga tillsynsärenden förutom två, sedan tillsynen startade för fem år sedan. Även deltagande föreningar delar bilden att problematiken har minskat. Samarbetet i Hållbara Rosengård har varit en bidragande framgångsfaktor för lösningar mellan staden, fastighetsägarna och de boende. Trots att vissa utmaningar fortfarande kvarstår undersöker nämnden möjligheten att utöka arbetet till andra områden i staden.

Inom ramen för det övergripande samordnings- och processledningsarbetet med klimatomställning och klimatanpassning fortsätter nämnden att bidra i arbetet med utveckling av stadens geografiska områden, samt utvecklar samarbetet med civilsamhället utifrån stadens arbete med hållbar utveckling. Samarbetet med civilsamhället utvecklas kontinuerligt inom Klimatomställning Malmö och möjligheten för föreningar att skriva lokala klimatkontrakt är en av grunderna i arbetet. Under 2025 har samverkan med andra aktörer som arbetar för att främja klimatomställningen utökats. En första träff har genomförts under hösten med organisationer som Sustainable Businesshub, Malmö universitet och Coompanion, med målet att öka samarbetet.

Resurssvaga grupper och områden är mer sårbara för klimatrelaterade risker och negativa hälsoeffekter. Nämnden leder ett förvaltningsövergripande arbete kring den klimatrelaterade risken värme för att på ett strukturerat och långsiktigt sätt rusta Malmö för ett varmare klimat. Arbetet med framtagande av underlag och handläggarstöd för hantering av värme som en klimatrelaterad risk i stadsplaneringen inleddes under våren och kommer fortsätta även nästkommande år.

Nämnden arbetar tillsammans med bland annat tekniska nämnden med en genomförandeplan för att öka krontäckningen i identifierade områden med låg krontäckning och social sårbarhet för extremvärme, vilket rapporterats under målet om ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö ovan.

Indikator:

- Utvärdering av nämndens klimatomställningsarbete i stadens geografier. Önskad förflyttning är att kunna följa åtgärder som bidrar till klimatomställningen i stadens olika geografiska områden.

Arbetet med RISE för att utveckla en arbetsmetod för energi i stadens geografier har genomförts under året med en slutrapport som levererats innan årsskiftet. Arbetet har innehållit fler workshops och intervjuer med berörda inom staden. Analys av slutrapport och eventuell implementering av arbetsmetod fortsätter 2026. Uppdraget har haft fokus på områdesbaserad samverkan för uppvärmning och energiförsörjning med tanken att hitta ett sätt att arbeta där fler omställningsområden kan byggas på efter hand. Utöver uppdraget med RISE har Klimatomställning Malmö utvecklat samverkansformer med Lokal utveckling, Fritidsförvaltningen, kring deras uppdrag ut i geografier. Framför allt har samverkan skett inom medborgarinvolvering.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

Uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har uppnått.

Bedömningen baseras på att arbetet inom nämndens klimatomställningsarbete fortlöpt enligt plan avseende stadens geografiska områden, och på utvecklingen av arbetet med samverkan med civilsamhället. Bedömningen baseras också på att fjorårets trend med en minskning av fastigheter med omfattande brister kvarstår samt att arbetet inom Hållbara Rosengård succesivt lett till förbättringar under de fem år som projektet pågått.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet förväntas leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden. Bedömningen baseras på långsiktigheten i det arbete nämnden bedriver inom processerna för Klimatomställning Malmö och Malmös natur- och miljöarbete, där nämnden agerar möjliggörare för lokal utveckling, delaktighet och social hållbarhet genom kunskapskartläggning och samordning.

Utöver det kommer nämndens bostadstillsyn, uppsökande bostadstillsyn och områdestillsynen i samarbetet Hållbara Rosengård att fortsätta under mandatperioden vilket bidrar till förflyttning mot målet.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till förflyttning mot målet genom att fortsätta genomföra uppsökande myndighetsgemensam tillsyn inom ramen för Tryggare Malmö. Bidraget förväntas leda till förflyttning mot kommunfullmäktiges mål då kommunala och statliga myndigheters tillsyn har visat sig vara ett effektivt verktyg för att främja trygghet och förebygga brottslighet, särskilt när flera samhällsaktörer och myndigheter samverkar. Tryggare Malmö är en del av Malmö stads särskilda insats för ökad trygghet och säkerhet genom samverkan mellan såväl kommunala som statliga myndigheter. Tryggare Malmö är också en del i nämndens rättighetsbaserade arbete utifrån Policy för mänskliga rättigheter.

Under året har 412 samordnade kontroller genomförts tillsammans med andra myndigheter vilket resulterat i över 700 krav på åtgärder från de deltagande myndigheterna. En betydande del av kontrollerna har genomförts i områden där otryggheten är högre.

Under 2025 har uppsökande tillsyn riktats mot fordonsbranschen, otillåtna avfallsverksamheter, avfalls- och livsmedelstransporter, byggarbetsplatser (bygg- och rivningsavfall), nedskräpning, varutillsyn (tobaksbutiker), massagesalonger, barberare, olovliga boenden, samlingslokaler, omsorgsboenden och livsmedelsverksamheter.

Flera större operationer har, på initiativ från Polismyndigheten, genomförts under året exempelvis operationerna Duggregn, Halvar och Sonata under första halvåret och operationen Gripen, Höstlöv, Höstvind och Flis under andra halvåret. Den mest omfattande operationen under året var Gripen som pågick i fyra dagar och omfattade 130 kontroller. Vid denna operation deltog utöver inspektörerna från Tryggare Malmö också inspektörer från den ordinarie livsmedelskontrollen och miljöbalkstillsynen. Operationen resulterade i minst 168 åtgärder och över sju miljoner kronor i sanktioner och viten utdömdes av de medverkande myndigheterna.

Utöver dessa operationer har Tryggare Malmös tillsyn generat följande i urval:

- Stoppade livsmedel (förbud och omhändertagande), totalt 12 775 kg
- Olovligt boende, totalt 19 förbud har utfärdats
- Miljösanktionsavgifter gällande osäkra kosmetiska och kemiska produkter, total summa 670 000 kronor
- Åtalsanmälningar, totalt fem varav två vid tillsyn av transportörer och speditörer
- Miljösanktionsavgifter vid tillsyn av transportörer och speditörer, totalt 65 000 kronor
- Utdömande av vite gällande överträdelser av lagen om tobak och liknande produkter, totalt 1 275 000 kronor
- Tips om misstänkt människohandel som har överlämnats till polisen, totalt 23

Inom Tryggare Malmö ser nämnden att de kontroller som utförs samordnat med andra myndigheter är framgångsrika eftersom myndigheterna tillsammans får tillgång till en långt större verktygslåda än vid arbete var för sig. I en hel del av de verksamheter som kontrolleras bryter man inte bara mot livsmedelslagstiftningen eller miljöbalken utan det förekommer också fusk med bidrag, avsaknad av bygglov för att bedriva verksamhet, arbetslivskriminalitet, penningtvätt och liknande. Det är därför nödvändigt att kontrollerna utförs av flera olika myndigheter för att minska brottsligheten i Malmö.

Det myndighetsgemensamma samarbetet i Tryggare Malmö har genomförts utifrån ett barnrättsperspektiv med fokus på barnets bästa i insatserna, för att främja barn och ungas rätt till bästa möjliga hälsa, liv och utveckling.

Insatserna som har genomförts i Tryggare Malmö är även en del av nämndens åtgärder i handlingsplanen Fri från våld och en del av nämndens arbete enligt Policyn för mänskliga rättigheter. Den tillsyn som har skett i riskmiljöer sedan handlingsplanen antogs av kommunfullmäktige 2022 har

resulterat i över 90 anmälningar om misstänkt människohandel och/eller -exploatering till Polismyndigheten.

Miljönämnden kan konstatera att många så kallade ljusskygga verksamheter, och i vissa fall även fastighetsägare, ofta använder avancerade brottsupplägg som försvårar tillsyn och utredning. Detta kan exempelvis ta sig uttryck i oklara bolagsstrukturer, frekventa bolagsbyten, felaktiga bolagsadresser och användning av målvakter. Ett ytterligare hinder är att verksamhetsutövare medvetet fördröjer processen genom att underlåta att underteckna delgivningskvitton, vilket medför att nämnden behöver tillämpa alternativa och i vissa fall mer tidskrävande metoder.

Indikatorer:

- Antal samordnade myndighetsgemensamma tillsynsbesök

Under året har 412 samordnade myndighetsgemensamma inspektioner genomförts, motsvarande siffra för 2024 var 317.

- En kvalitativ beskrivning av vilken effekt tillsynen har haft på det brottsförebyggande arbetet

Effekten av tillsynen har framför allt varit att inspektionerna lett till en minskad tillgång till osäkra varor, tjänster, boenden och lokaler i Malmö. Andra effekter var att oregistrerade verksamheter blivit registrerade och kommit in i den ordinarie tillsynen och att illegala verksamheter stängt ned, vilket bidragit till en sundare konkurrens för näringslivet. Återkoppling från de myndigheter som betalar ut bidrag, till exempel Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, påvisar även klart att Tryggare Malmös ökade fokus på att identifiera och tipsa om välfärdsbrott och människoexploatering ger effekt.

Utöver det så har Tryggare Malmös tillsyn medfört att barn och unga i Malmö fått större tillgång till rökfria samlingslokaler som är säkra att vistas i. Genom insatser mot olovliga och olämpliga bostäder har barn och unga i Malmö fått större tillgång till skäliga och hälsosamma boenden som gagnar deras hälsa.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har uppnått.

Bedömningen baseras på de genomförda samordnade inspektionerna har lett till över 700 krav på åtgärder från de deltagande myndigheterna. Effekten av tillsynen har framför allt varit att inspektionerna lett till minskad tillgång till osäkra varor, tjänster, boenden och lokaler i Malmö. Andra effekter är att oregistrerade verksamheter blivit registrerade och kommer in i den ordinarie tillsynen och att illegala verksamheter stängt ned, vilket bidrar till ökad trygghet och en sundare konkurrens för näringslivet.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet förväntas leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden.

Bedömningen baseras på att kommunala och statliga myndigheters tillsyn har visat sig vara ett effektivt verktyg för att främja trygghet och förebygga brottslighet, särskilt när flera samhällsaktörer och myndigheter samverkar. Tryggare Malmö, som nu varit verksamt i drygt åtta år och, är en del av Malmö stads särskilda insats för ökad trygghet och säkerhet är väletablerat och har en god framdrift i sitt uppdrag, både som tillsynsmyndighet och som samordnande för uppdraget.

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målen genom aktiviteter som inriktar sig på att stärka arbetsmiljön för medarbetarna genom att förena en väl fungerande verksamhet med ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Det innebär bland annat att arbeta för att förebygga ohälsa och stärka säkerheten. Genom ett arbetsklimat som präglas av öppenhet och tillit skapas förutsättningar för delaktighet, engagemang och trivsel.

Nämnden har arbetat med policy för mänskliga rättigheter genom att ha fokus på medarbetarnas rättighet att inte utsättas för våld i någon form. Det finns en åtgärd framtagen och genomförd för handlingsplanen "Fri från våld" genom att medarbetarsamtalen har en obligatorisk fråga kring eventuell våldsutsatthet. Genom att följa och arbeta utifrån Malmö stads HR-processer kan nämnden säkerställa en god arbetsmiljö med systematiskt arbetsmiljöarbete och trygga anställningar.

Miljönämnden har övervägande tillsvidareanställningar med ett heltidsmått på 40 timmar per vecka utan delade turer. Nämnden har inga medarbetare som är ofrivilligt deltidsanställda och få timavlönade medarbetare. Trygga anställningar och en god arbetsmiljö utgör en bra grund för både medarbetarnas hälsa och deltagande, men även för verksamhetens effektivitet och kvalitet.

Upplevelsen av den första tiden i en ny anställning och introduktionen är viktig och påverkar både hur snabbt en medarbetare kommer in i sitt nya uppdrag och trivsel men också hur länge medarbetaren väljer att stanna på

arbetsplatsen. Miljönämnden påbörjade under 2024 ett samarbete med övriga nämnder i samhällsbyggnadsprocessen i syfte att hitta gemensamma nämnare i introduktionen och dela material, detta samarbete har fortsatt under 2025. Flera delar av introduktionen planeras att genomföras i Malmö stads nya utbildningsplattform – Malmö Lär. Miljönämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden har rekryterat en gemensam resurs för att samordna kompetensutvecklingsarbetet inom Malmö Lär, medarbetaren började sin anställning i oktober 2025 och arbetet är påbörjat. Parallellt pågår ett arbete med att skapa en större tydlighet i ansvarsfördelningen av en ny medarbetares introduktion.

Under året har miljönämndens chefer erbjudits kompetensutvecklande insatser för att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap. Under 2025 har största delen av chefskollektivet gått Malmö stads ledarskapsprogram "utvecklande ledarskap". Kursen handlar om att genom reflektion och nya insikter utveckla ledarskapet. Syftet är att skapa en gynnsam utveckling för medarbetare och för verksamheten. Resterande chefer kommer att gå programmet under 2026. Förvaltningen har under året genomfört åtta ledarforum för cheferna med syfte att dela erfarenheter och skapa samsyn men också utvecklas i rollen som chef och ledare. Gruppen har arbetat med chefens uppdrag utifrån den gemensamma utgångspunkten för ledarskapet i Malmö stad - vad ansvaret innebär, vilka förväntningar och vilket stöd som finns. Cheferna har också genomgått utbildning i konstruktiva samtal. Nämnden har även bjudit in samtliga chefer till en gemensam ledardag med en extern föreläsare tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden där fokus var samarbete och att skapa samsyn och insikter kring uppdraget som chef.

För att ytterligare förtydliga roller och förväntningar kopplat till ledarskap och medarbetarskap så har nämnden hösten 2025 utformat ett antal chefskompetenser som tydliggör vad som förväntas av en chef i nämndens verksamhet. Under 2026 fortsätter det arbetet genom att påbörja en motsvarande beskrivning av rollen som medarbetare med ett antal tillhörande kompetenser.

Arbetet med aktiviteter och åtgärder för ett tydligare kommunikationssystem och för en mer transparent och närvarande ledning har fortlöpt under året.

Under året har miljönämnden vidareutvecklat det systematiska arbetsmiljöarbetet i syfte att skapa förutsättningar för både chefer och medarbetare att påverka sin arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv. Exempel på aktiviteter som har påbörjats är att tydliggöra årshjulet för arbetsmiljöarbetet, uppdatering av mallen och upplägget för medarbetarsamtal samt en digital uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under hösten har aktiviteter genomförts tillsammans med företagshälsovården, en utbildning kopplat till stresshantering som riktade sig till samtliga medarbetare men även riktade insatser för att förebygga ohälsa. HR tillsammans med skyddsombud har under året arbetat vidare med implementeringen av friskfaktorer enligt Sunt arbetslivs modell, bland annat har en inventering av friskfaktorer som nämnden redan

har gjorts tillsammans med chefer och skyddsombud.

Under hösten erbjöds samtliga medarbetare en utbildning med fokus på hur man ska bemöta och hantera uttryck för aggression, hot och potentiella eskalerande situationer som kan riskera att leda till våld. En del av utbildningen handlade också om hur man hanterar situationer med hot om suicid.

Miljönämnden har under året fått in åtta tillbud och tre arbetsskador varav fyra i form av färdolycksfall. Antalet anmälningar har minskat med hälften jämfört med föregående år. Det mest förekommande tillbudet är likt föregående år färdolycksfall. Antalet anmälningar avseende hotfulla situationer mellan medarbetare och verksamhetsutövare som uppstår i samband med kontroll och tillsyn har minskat ytterligare sedan föregående år. Under året anmäldes tre sådana händelser, varav två avsåg samma händelse. Nämnden kommer under 2026 att ha dialog på arbetsplatsträffar och informera om vikten av att tillbud och arbetsskador rapporteras in till arbetsgivaren.

Indikatorer:

Malmö stad har en årlig medarbetarenkät som syftar till att ge underlag för utveckling och styrning av verksamheten. 2025 års enkät innehöll frågor inom flera olika områden. Till exempel HME som står för hållbart medarbetarengagemang och är nyckeltal som används av flertalet kommuner och regioner. Utöver HME-indexen så undersökte medarbetarenkäten också områden inom den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA), möjlighet till kompetensutveckling samt medarbetarnas vilja att rekommendera sin arbetsplats till vänner och bekanta (eNPS).

Resultat för HME i medarbetarenkäten 2025 för nämndens verksamhet uppgick till:

- HME totalt 80 av 100, föregående år 78
- HME delindex motivation 78 av 100, föregående år 74
- HME delindex ledarskap 84 av 100, föregående år 83
- HME delindex styrning 79 av 100, föregående år 76

Jämfört med 2024 har det skett en positiv förflyttning inom nästintill samtliga områden som undersöktes i medarbetarenkäten.

Rekommendationsviljan har ökat stort till ett eNPS-värde på 9,6 från -11 föregående år, riktvärdet i offentlig sektor är 0. Upplevelsen av arbetssituationen bedöms som god och har förbättrats sedan förra året. Trygghetskänslan på arbetsplatsen är hög och medarbetare vet var de ska vända sig vid hot- eller våldssituationer. Även möjligheterna för medarbetare att utvecklas har förbättrats jämfört med 2024. Generellt upplever medarbetare en inkluderande och respektfull miljö, god gemenskap, högt engagemang och delaktighet med tydliga förväntningar.

- Personalomsättning i procent, jämförelse mot tidigare år

Personalomsättningen för 2025 var 7,8 procent vilket är en ökning med 1,7

procent jämfört med 2024 då den var 6,1. 14 personer har slutat på sina befattningar och 18 personer har anställts. I siffran ingår fem personer som genom intern rörlighet inom förvaltningen har bytt tjänst. Malmö stad som helhet hade 2025 en personalomsättning om 7, procent så siffran får betraktas som normal.

- Sjukfrånvaro i procent, jämförelse mot tidigare år.

Sjukfrånvaron för 2025 blev 2,9 procent vilket är en minskning med 0,4 procent jämfört med 2024. Sjukfrånvaron har ökat marginellt för män jämfört med föregående år och minskat för kvinnor med 0,6 procent. Malmö stad som helhet hade en sjukfrånvaro om 6,4 procent.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

Uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har uppnått.

Bedömningen baseras på att resultatet i medarbetarenkäten har ökat, personalomsättningen är på en normal nivå även om den ökat något sen förra året och att sjukfrånvaron är låg och stabil. Utöver det baseras bedömningen på satsningen på ledarskapet genom utbildningen "utvecklande ledarskap" och att det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsätter att utvecklas enligt plan.

Ytterligare faktorer som bidragit till målet är att miljönämnden övervägande har tillsvidareanställningar med ett heltidsmått på 40 timmar per vecka utan delade turer samt att nämnden inte har några medarbetare som är ofrivilligt deltidsanställda och få timavlönade medarbetare.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till förväntas leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden. Bedömningen baseras på att resultatet i medarbetarenkäten avseende hållbart medarbetarengagemang (HME) har ökat i förhållande i till 2023 och 2024.

Miljönämnden kommer fortsatt att ha övervägande tillsvidareanställningar med ett heltidsmått på 40 timmar per vecka utan delade turer. Nämnden har inga medarbetare som är ofrivilligt deltidsanställda och få timavlönade medarbetare.

Utöver det är implementeringen av friskfaktorer påbörjad och arbetet kommer att fortsätta under 2026.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till förflyttning mot målet genom proaktiva insatser där nämnden stärker sitt samarbete med lärosätena. Nämndens kompetensförsörjning hänger också tätt ihop med ett hållbart arbetsliv och en god arbetsmiljö samt med medarbetarnas möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll. Genom att vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet ska miljönämnden skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Genom en god kommunikation och ett utvecklande förhållningssätt mellan medarbetare och chefer skapas förutsättningar för trivsel och en ökad vilja att stanna kvar på arbetsplatsen.

Miljönämnden arbetar för att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens och för att tillvarata medarbetarnas kompetens och utveckling på bästa sätt. Detta är en förutsättning för nämndens verksamhet och utveckling. Nämnden ska vara en förebild som arbetsgivare med goda anställnings- och arbetsvillkor samt meningsfulla och stimulerande arbeten med utvecklingsmöjligheter för medarbetarna.

Miljönämnden följer Malmö stads process för kompetensbaserad rekrytering och säkerställer därigenom att medarbetare rekryteras utifrån verksamhetens behov och att rekryteringsprocessen genomsyras av jämställdhets-, jämlikhets- och ett antidiskrimineringsperspektiv utifrån diskrimineringslagstiftningens grunder.

Nämnden samarbetar med andra nämnder på flera olika sätt. Det fördjupande samarbetet med de andra nämnderna i samhällsbyggnadsprocessen möjliggör att nämnderna kan dela kompetens, erfarenheter samt etablera gemensamma planeringsinriktningar. Exempel på detta är samarbete mellan stödfunktioner, framför allt inom HR-, kansli- och utvecklingsfrågor men också i frågor som rör stadsutveckling, miljö och klimat.

Under året har ett samarbete inletts med det nya Neptunigymnasiet som en del av nämndens arbete med att säkra kompetensförsörjningen av framtida miljö- och livsmedelsinspektörer samt för arbete med klimat- och miljöfrågor. Samverkan har skett mellan gymnasieskolans naturvetenskapliga och samhällsinriktade program med fokus på hälsa, välfärd och samhällsnytta, universitet och miljönämnden. Förvaltningen har under våren därför tagit emot tre elever från Neptunigymnasiet i ett arbetsplatsförlagt lärande (APL) med syfte att bättre matcha arbetsmarknadens behov framöver och förbereda eleverna med värdefull arbetslivskunskap i kombination med deras teoretiska utbildning. Samarbetet är långsiktigt och kommer att utvecklas.

För att ytterligare säkra kompetensförsörjningen på lång sikt och för att stärka arbetsgivarvarumärket har nämnden tagit emot studentmedarbetare

inom ramen för Malmö stads studentmedarbetarprogram. Under året har avdelningen för miljö- och hälsoskydd tagit emot två studentmedarbetare och miljöstrategiska avdelningen har tagit emot två studentmedarbetare. Nämnden har under året även tagit emot praoelever från grundskolan, praktikanter i Ung i sommar samt från högskola/universitet och examensarbeten som ett led i ett stärka intresset för våra yrkesroller. Medarbetare har även genomfört föreläsningar för universiteten och på gymnasienivå samt varit med på studentmässor för att ytterligare öka intresset för yrket.

Under året har miljönämndens chefer erbjudits kompetensutvecklande insatser för att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap. Under 2025 har största delen av chefskollektivet gått Malmö stads ledarskapsprogram "utvecklande ledarskap". Kursen handlar om att genom reflektion och nya insikter utveckla ledarskapet. Syftet är att skapa en gynnsam utveckling för medarbetare och för verksamheten. Resterande chefer kommer att gå programmet under 2026.

Indikator:

- En utvärdering av arbetet med att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap.

Resultatet i medarbetarenkät 2025 visar att Hållbart medarbetarengagemang (HME) för ledarskap har ökat till 84, 2024 var resultatet 83 och 2023 78.

Under 2025 har miljönämnden arbetat med olika aktiviteter för att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap. Under året har större delen av chefskollektivet genomgått Malmö stads ledarutvecklingsinsats "Utvecklande ledarskap". Syftet har varit att skapa en gynnsam utveckling för medarbetare och verksamheten genom reflektion och nya insikter kopplat till ledarskapet.

Utöver det har det genomförts åtta ledarforum för cheferna med syfte att dela erfarenheter och skapa samsyn men också utvecklas i rollen som chef och ledare. Gruppen har arbetat med chefens uppdrag utifrån den gemensamma utgångspunkten för ledarskapet i Malmö stad - vad ansvaret innebär, vilka förväntningar och vilket stöd som finns. Cheferna har också genomgått utbildning i konstruktiva samtal. Nämnden har även bjudit in samtliga chefer till en gemensam ledardag med en extern föreläsare tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden där fokus var samarbete och att skapa samsyn och insikter kring uppdraget som chef.

För att ytterligare förtydliga roller och förväntningar kopplat till ledarskapet har nämnden hösten 2025 utformat ett antal chefskompetenser som tydliggör vad som förväntas av en chef i nämndens verksamhet, dessa ska implementeras i vardagen under 2026.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har uppnåtts.

Bedömningen baseras på att personalomsättningen är på en normal nivå samt att nämnden fortsatt vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet och genomfört insatser för att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap. Att resultatet på HME-indexet för ledarskap ökar bidrar till bedömningen. Även det uppstartade samarbetet med Neptunigymnasiet bidrar positivt till bedömningen likväl som att nämnden regelbundet har studentmedarbetare inom ramen för Malmö stads studentmedarbetarprogram.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet förväntas leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden.

Bedömningen baseras på att resultatet i medarbetarenkäten avseende hållbart medarbetarengagemang (HME) för ledarskap har ökat 2025 både i förhållande till 2024 och 2023.

Personalomsättningen har halverats i jämförelse med 2023 men var något högre än 2024 samt att det under 2026 finns ett flertal planerade aktiviteter för att fortsätta stärka chefers förutsättningar för ett gott ledarskap.

Nämnden har ett fungerande samarbete med andra nämnder särskilt inom samhällsbyggnadsprocessen samt tar regelbundet emot praktikanter och studentmedarbetare för att ytterligare öka intresset för nämndens olika yrkesroller.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta arbetet med att utveckla och förbättra den serviceinriktade myndighetsutövningen och med att anpassa arbetssätt och kommunikation utifrån mottagarens behov.

Samarbetet med kontaktcenter och företagslotsen fortsätter kontinuerligt, under hösten har bland annat medarbetare utbildat kommunvägledare vid Malmö stads kontaktcenter i bostadsrådgivningsfrågor för att möjliggöra att fler Malmöbor får stöd och råd vid en första kontakt.

Under året har nämnden vidareutvecklat informationsmaterial till företag samt säkerställt möjligheten till stöd och råd via telefonsamtal, e-post och besök på förvaltningen. Genom diskussionsmöten, sam- och skuggkontroller samt granskning av varandras kontrollrapporter, bemötanden och beslut arbetar verksamheten för att öka samsynen inom

kontrollen och tillsynen.

Under året lanserades fem e-tjänster som är fullt integrerade med verksamhetens dokument- och ärendehanteringssystem. E-tjänsterna innehåller tvingande fält och hjälptexter som underlättar för invånare eller verksamhetsutövare att inkomma med rätt information, vilket ger en mer likvärdig och effektiv handläggning. E-tjänsterna skapar även möjlighet för invånare och verksamhetsutövare att inkomma och anmäla ärenden under dygnets alla timmar.

Verksamheten för miljö- och hälsoskydd har under året arbetat aktivt med att öka samsyn och likrikta tillsynen. Ett exempel är framtagandet av en gemensam handbok för inspektörerna som beskriver vilka förväntningar som finns på dem i deras arbete.

Miljönämnden har under många år arbetat med klarspråk, det vill säga att skriva på ett vårdat och begripligt sätt för att inkludera alla läsare. Det gäller såväl informationsmaterial och texter på Malmö stads webbsida som i olika skrivelser och beslut. Det finns sedan tidigare ett utbildningsmaterial för handläggare och chefer som innehåller klarspråk, tillgänglighet och inkludering. Utbildningen erbjuds löpande. Utbildningen har under året kompletterats med en guide som praktiskt visar hur skrivandet kan utvecklas genom att använda exempel ur befintliga mallar och göra språket enklare och tydligare.

Indikator:

- En utvärdering av insatserna för att vidareutveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen

Under året har nämnden vidareutvecklat sitt informationsmaterial och säkerställt att Malmöbor har tillgång till stöd och rådgivning via flera kanaler – telefon, e-post och personligt möte. Detta arbete syftar till att skapa goda förutsättningar för Malmöborna att få stöd och råd.

Inom områdena livsmedelskontroll och miljö- och hälsoskydd har en gemensam utvecklingsdag genomförts som dels fokuserade på vidareutbildning inom allmänjuridiska frågor kopplade till kommunallagen och förvaltningslagen. Här ingick exempelvis områden som serviceskyldighet, rådgivning och utlämning av allmänna handlingar men också mutor, jäv och korruption. Dagen fokuserade även på resultatet av Insiktsmätningen 2024 samt innehöll workshops om hur vi ytterligare kan förbättra servicen.

Det har även genomförts utbildningar för inspektörerna kopplat till utbildningspaketet "Inte bara trevlig" samt i metoden "motiverande samtal" som bland annat syftar till att stötta inspektörer att ha en mer rådgivande roll i myndighetsutövningen, utan att det får en negativ påverkan på rättssäkerheten.

Det preliminära resultatet av Insiktsmätningen, som redovisas utförligt under målet om att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens

näringsliv, visar dock att insatserna inte haft tillräcklig effekt och arbetet behöver fortsätta utvecklas framöver.

Bedömning av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Delvis uppnått

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 har delvis uppnått.

Bedömningen påverkas positivt av att de första integrerade e-tjänsterna lanserades under året och att det finns ett pågående arbete med klarspråk och att en handbok för miljö- och hälsoskyddsinspektörer är framtagen.

Bedömningen baseras också på att under 2025 har flera aktiviteter genomförts eller påbörjats för att vidareutveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen inom hela nämndens myndighetsutövning. Det preliminära resultatet av Insikt visar ett NKI om 75 av 100 för livsmedelskontrollen och 69 för miljö- och hälsoskyddstillsynen, och motsvarande siffror för 2024 var 77 respektive 66. En försiktig uppskattning är därför att de genomförda, pågående eller planerade aktiviteterna kan börja ge genomslag i resultatet under 2026.

Bedömning av förväntad förflyttning för mandatperioden

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet förväntas delvis leda till önskad förflyttning i riktning mot kommunfullmäktigemålet för mandatperioden.

Bedömningen påverkas positivt av att de första integrerade e-tjänsterna lanserades under 2025 och att resterande ska lanseras under 2026. Att det finns ett pågående arbete med klarspråk och att en handbok för miljö- och hälsoskyddsinspektörer är framtagen och ska implementeras under 2026.

Vidare påverkas bedömningen negativt av det nedåtgående NKI-värdet i Insiktmätningen för 2025 som ses för livsmedelskontrollen samt det fortfarande ganska låga resultatet för miljö- och hälsoskyddstillsynen. Det är svårbedömt om de genomförda, pågående eller planerade aktiviteterna kan ge önskat genomslag för båda myndighetsområdena i resultatet för 2026.

Redovisning av budgetuppdrag

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, i samarbete med miljönämnden, tekniska nämnden, servicenämnden och andra berörda nämnder och bolag, utreda en modell för införande av en hållbarhets- och klimatinvesteringsplan där befintliga investeringar också inventeras

Arbetet med att utforma en modell för införande av en hållbarhets- och klimatinvesteringsplan pågår. En arbetsgrupp med representanter från berörda förvaltningar har arbetat med uppdraget under året. Bland annat har befintlig styrning och pågående arbete i staden kartlagts för att bedöma hur en hållbarhets- och klimatinvesteringsplan bäst passar in i det.

Enligt arbetsgruppens preliminära förslag kommer planen omfatta samtliga tre hållbarhetsdimensioner och integreras i den ordinarie budget- och uppföljningsprocessen. Förslaget innebär att investeringsprojekt ska bedömas utifrån de tre hållbarhetsdimensionerna och att stadens samlade investeringsplanering ska presenteras på ett mer överskådligt sätt. Förslaget planeras att skickas ut på nämndsremiss under första halvåret 2026 för att därefter återrapporteras till kommunfullmäktige.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall	Prognos DR	Förändring
Nettokostnad	-93 796	-97 023	3 227
Kommunbidrag	97 023	97 023	0
Resultat (budgetavvikelse)	3 227	0	3 227

Orsaker till årets resultat

Viktiga orsaker till årets resultat	Utfall
Lägre intäkter för miljötillsyn (-3450 tkr) och högre för livsmedelskontrollen (966 tkr)	-2 483
Lägre EU-bidrag till följd av lägre kostnader i EU-projekten	-5 303
Högre övriga intäkter och ersättningar	966
Lägre personalkostnader till följd av vakanser	4 741
Högre kostnader för renovering av kontorsrum och inköp av datorer	-1 260
Lägre verksamhetskostnader, vilket främst är kopplat till projektverksamheten	6 566
Summa budgetavvikelser	3 227

Förändringar jämfört med delårsrapport

Viktiga förändringar jämfört med delårsrapport	Utfall
Lägre kostnader än prognosticerat för nämndsverksamheten och stödfunktionerna.	1 078
Bidragen till miljöstrategiska projekt blev högre än prognosticerat.	789
Högre intäkter än prognosticerat för miljötillsyn och livsmedelskontroll	1 360
Summa förändringar	3 227

Investeringsram

Tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Mätutrustning	490	600	110
Kontorsinventarier	0	500	500
Summa investeringar	490	1 100	610

Av investeringsramen användes inget för inköp av kontorsutrustning som föll under det

bokföringsmässiga regelverket för investeringar. Med anläggningstillgång förstås en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Anskaffning av en tillgång med viss varaktighet och värde ska redovisas som investering och ej kostnadsföras omgående. Minsta belopp är ett halvt basbelopp (cirka 30 tkr 2025).

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 3 227 tkr för år 2025, vilket motsvarar 3,3 procent av nämndens totala kommunbidrag. Detta är en positiv avvikelse från prognosen som presenterades i samband med delårsbokslutet, där nämnden prognosticerade ett nollresultat. Resultatet för 2025 varierar mellan de olika resultatenheterna inom nämnden, som visas i tabellen nedan. Med undantag för avdelningen för miljö- och hälsoskydd, som visar ett underskott, rapporterar samtliga övriga resultatenheter ett överskott.

I tabellen framgår resultatet och prognosen för 2025 per avdelning:

Resultatenhet	Nettokostnad	Kommunbidrag	Prognos per 250831	Resultat 2025
Miljönämnd	302	0	0	302
Verksamhetsstöd	-1 309	2 184	100	875
Miljöstrategiska avdelningen	-53 769	54 558	0	789
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd	-23 348	22 559	-1 100	-789
Avdelningen för livsmedelskontroll	-15 672	17 722	1 000	2 050
Totalt	-93 796	97 023	0	3 227

Nämnden redovisar ett överskott med 302 tkr, vilket huvudsakligen hänförs till lägre kostnader för sammanträden och förbrukningsmaterial.

Stödverksamheterna redovisar ett positivt resultat på 875 tkr vid årets slut, vilket är en förbättring jämfört med prognosen vid delårsbokslutet. Överskottet beror främst på lägre personalkostnader, som har minskat på grund av vakanser och lägre konsultkostnader, totalt 1 175 tkr. Dessutom har förvaltningsledningens medel avsatta för utvecklingsinsatser inte förbrukats fullt ut, vilket har resulterat i en besparing på 1 000 tkr. Dessa medel har använts som en reserv för att möta de minskade intäkterna inom miljötillsynen. Överskottet inom stödverksamheterna dämpades delvis med högre kostnader för inköp av datorer, vilket har varit nödvändigt för att möta kraven från Windows 11. Dessutom har en renovering av vissa kontorsutrymmen genomförts under året, vilket minskar överskottet inom

stödverksamheterna. Kostnader utöver budgeterat för inköp av datorer och renovering uppgick till ca 1 300 tkr.

Miljöstrategiska avdelningen redovisar en positiv avvikelse mot budget på 789 tkr. Överskottet beror främst på att vissa anställningar inte har tillsatts eller har skjutits upp under året, vilket har bidragit till lägre personalkostnader. Överskottet under året har legat på en hög nivå och i samband med delårsbokslutet fanns det en viss osäkerhet då avdelningen prognostiserade budget i balans. Trots att medlen från klimatstrategiska budgeten beviljades sent, kunde avdelningen ändå genomföra åtgärder och använda tilldelande anslaget, med en tyngdpunkt på andra halvåret. En sammanställning över de externfinansierade projekten finns i bilaga till denna rapport, vilket ger en tydlig bild av avdelningens projektverksamhet och dess ekonomiska utfall.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd uppvisar ett underskott på 789 tkr i förhållande till budgeten, vilket är en förbättring med 300 tkr jämfört med den tidigare prognosen i delårsbokslutet. Minskade intäkter inom enheterna för förorenade områden, avfall och vatten är den främsta orsaken till underskottet. För att kompensera för detta, har avdelningen genomfört personalanpassningar genom att hålla vissa tjänster vakanta, vilket har lett till lägre personalkostnader med 2400 tkr. Avdelningens underskott dämpas något med övriga kostnader som visar på en positiv avvikelse med 200 tkr.

Avdelningen för livsmedelskontroll, som även omfattar enheten för trygghet och samordnad tillsyn "Tryggare Malmö", redovisar ett positivt överskott på med 2 050 tkr. Detta är en förbättring med 1 000 tkr jämfört med prognosen i delårsrapporten, som var en underskattning av intäkter och vakanser. Överskottet hänförs huvudsakligen till högre intäkter från löpande livsmedelskontroller, ägarbyten och nyregistrerade verksamheter, totalt 1 000 tkr. Dessutom har avdelningen haft lägre personalkostnader under året, till följd av vakanser och senarelagda nyrekryteringar, vilket har bidragit till lägre personalkostnader med cirka 900 tkr. Resterande delen av överskottet, 150 tkr, utgörs av mindre överskott inom avdelningens övriga kostnader.

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram

Det bedömda behovet och kostnaden för investeringar blev lägre än budgeterat. Investeringar som genomförts är en luftkvalitetsmätare på 281 tkr och en mätare för ozon på 209 tkr. Inga investeringar av kontorsinventarier har skett under året.

Nettokostnadsutveckling

Tkr	Utfall 2025	Utfall 2024	Förändring i %
Intäkter	118 028	114 636	3,0
Kostnader	-211 824	-196 766	7,7
Nettokostnad	-93 796	-82 130	14,2

Analys av nettokostnadsutveckling

Nettokostnaderna under 2025 ökade med 14,2 procent motsvarande 11 666 tkr jämfört med föregående år. Nettokostnaderna utgör de intäkter minus kostnader som finansieras med nämndens kommunbidrag.

Intäkter

Intäkterna under 2025 ökade med 3 procent jämfört med 2024. Denna ökning motsvarar i stor utsträckning den uppräkningsökning på 2,7 procent som gjordes på avgifterna för tillsyn och kontroll, samt de insatser som ligger till grund för projektbidragen. Intäktsökningen under 2025 resulterade i en minskning av nettokostnaderna med totalt 3 400 tkr.

Kostnader

Under 2025 tilldelades nämnden ett permanent anslag på 8 000 tkr, samt två tillfälliga anslag som uppgick till totalt 7 450 tkr. Trots att rekryteringarna inom trygghetstillsynen blev försenade, kunde en stor del av dessa medel användas. Det permanenta anslaget på 8 000 tkr innebar bland annat att trygghetstillsynen fick en ökning på 1 800 tkr. Sammantaget ledde dessa anslag till att nämndens nettokostnader under 2025 ökade med 14 000 tkr, vilket var en direkt följd av de satsningar som genomfördes under året.

Pris- och löneökningar bidrog också till en ökning av nettokostnaderna, medan sänkning av personalomkostnader (PO-pålägg) medförde en motsatt effekt. Pris- och löneökningar, inklusive lägre PO-pålägg, har bidragit till en sänkning av nettokostnaderna med cirka 1 000 tkr.

En extrasatsning på inköp av datorer, renovering och digitalisering med mera bidrog till att nettokostnaderna under 2025 ökade med cirka 2 000 tkr.

Förväntad utveckling kommande år

Den kommande perioden präglas av en snabbt föränderlig omvärld där resiliens, konkurrenskraft och energisäkerhet får allt större betydelse. Geopolitiska spänningar, förändrade handelsmönster och ett valår i Sverige skapar en mer osäker planeringshorisont för både offentliga och privata aktörer. Samtidigt ligger energipriserna fortsatt på nivåer som fördyrar den omställning som krävs för att Malmös näringsliv ska kunna bevaras och utvecklas, samtidigt som kostnaderna för boende har ökat kraftigt för Malmöborna.

För Malmö innebär detta att klimatomställningen fram till 2030 i hög grad kommer att handla om effektivt genomförande. Arbetet fokuserar på fyra centrala områden: att utveckla en klimatneutral stad, att säkerställa att den kommunala organisationen når nettonollutsläpp, att stödja Malmöborna i att göra mer klimatsmarta val samt att driva en rättvis och inkluderande energiomställning som stärker både social hållbarhet och näringslivets konkurrenskraft.

Malmö stads insatser kommer bland annat att inriktas på att stärka den egna organisationens och andra aktörers genomförandeförmåga, koppla samman investerare och finansiärer samt bidra till utvecklingen av smarta policys på både nationell och europeisk nivå. Budget 2026 tydliggör förväntningarna på ett mer fokuserat arbete för att minska utsläppen snabbare inom hela koncernen. Inom arbetet för en organisation med nettonollutsläpp förväntas utsläppen minska, vilket även bidrar till lägre kostnader för kompensation.

Den förväntade utvecklingen innebär att kraven på robusta lösningar, långsiktiga investeringar och bred samverkan ökar. Samtidigt behöver Malmö fortsätta stärka sin attraktionskraft och konkurrenskraft genom att kombinera klimatledarskap med ekonomisk utveckling och social rättvisa. Detta förutsätter ett fortsatt nära samarbete med näringsliv, akademi, civilsamhälle och regionala aktörer – samt en förmåga att snabbt anpassa strategier när omvärldsförutsättningarna förändras.

Förhållanden som kommer att påverka miljönämndens tillsyns- och kontrollverksamhet under kommande år har i mångt och mycket att göra med förändringar i lagstiftning, exploateringstakten i Malmö stad, tillgången till kompetens och det ekonomiska omvärldsläget. Bland annat den statliga utredningen avseende översyn av organisering och finansiering av livsmedelskontroll kan få omfattande konsekvenser för nämndens verksamhet framöver.

I dagens läge är tillgången på inspektörer i Sverige begränsad. Utmaningarna inom kompetensförsörjningsområdet kan dock inte lösas enbart på kommunal nivå. Miljönämnden behöver samverka med andra aktörer regionalt och nationellt för att utveckla och implementera lösningar som kan säkerställa en tillräcklig tillgång på utbildade inspektörer och andra nyckelkompetenser.

Nuvarande hyreskontrakt för miljönämndens kontorslokaler löper ut 2027-09-30. Inför planering och projektledning vid eventuell omlokalisering finns behov av att avsätta mer resurser.

Resultaträkning

Tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Bidrag	18 386	22 990	-4 604
Övriga intäkter	99 613	101 829	-2 216
Totala intäkter	117 999	124 819	-6 820
Lönekostnader	-88 905	-92 086	3 181
PO-Pålägg	-36 384	-38 092	1 708
Övriga personalkostnader	-148	0	-148
Totala personalkostnader	-125 437	-130 178	4 741
Lokal- och markhyror	-7 239	-7 058	-181
Övriga kostnader	-78 392	-83 906	5 514
Avskrivningar	-573	-600	27
Totala övriga kostnader	-86 204	-91 564	5 360
Nettokostnad exkl. finansnetto	-93 642	-96 923	3 281
Kommunbidrag	97 023	97 023	0
Finansiella intäkter	29	0	29
Finansiella kostnader	-183	-100	-83
Resultat	3 227	0	3 227
Nettokostnad	-93 796	-97 023	3 227

Bidragen, som avser externfinansierade projekt för miljö- och klimatstrategiska projekt, avviker mot budget med -4604 tkr vilket är 20 procent lägre än bidragen som budgeterats. Det har varit lägre kostnader i projekten än som planerades för 2025 vilket medfört att bidragen som upparbetats i projekten blivit lägre. En tillfällig förstärkning från den klimatstrategiska budgeten med cirka 7 000 tkr medförde en omprioritering inom verksamheten för miljöstrategiskt arbete.

Riktade statsbidrag och övriga bidrag

Riktade statsbidrag

RIKTADE STATSBRIDRAG, benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Utfall (tkr)
Bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning	Energimyndigheten	1 518
RIKTADE STATSBRIDRAG	Summa	1 518

Övriga bidrag

ÖVRIGA BRIDRAG, benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Utfall (tkr)
Klimatstrategiska projekt	Energimyndigheten	538
Klimatstrategiska projekt	Viable Cities	539
Klimatstrategiska projekt	Formas	1 527
Klimatstrategiska projekt	Vinnova	778
Klimatstrategiska projekt	ICLD	0
Klimatstrategiska projekt	ERUF	1 514
Klimatstrategiska projekt	Interreg North Sea	1 646
Klimatstrategiska projekt	Intereg Baltic Sea	803
Klimatstrategiska projekt	Intereg South Baltic Sea	130
Klimatstrategiska projekt	Intereg Öresund-Kattehatt-Skagerack	409
Klimatstrategiska projekt	Intereg Europe	652
Klimatstrategiska projekt	Horizon	6 883
Klimatstrategiska projekt	EU DEAR-EuropeAid	96
Klimatstrategiska projekt	Urbact	213
Klimatstrategiska projekt	European Urban Initiative	259
Klimatstrategiska projekt	ESF-rådet	162
Klimatstrategiska projekt	EU-kommissionen i Sverige	0
Övriga bidrag i projekt		43
Lönebidrag mm		676
ÖVRIGA BRIDRAG	Summa	16 868

Bidragen ökade med cirka fem procent jämfört 2024. Det är alltså en liten volymmässig ökning jämfört med pris- och löneuppräknings som motsvarar cirka tre procent. Det riktade statsbidraget avseende klimat- och energirådgivning kommer finnas även 2026 och 2027 och nämnden avser att ansöka cirka 1 700 tkr per år.

Sammanfattande redogörelse för uppföljning av privata utförare

Miljönämnden har inga avtal med privata utförare.

Ekonomisk sammanställning över externfinansierade projekt

Nämndsrapport: Årsanalys 2025

Benämning	Projekt- period	Miljöförvaltningens projektkostnader (hela perioden) i tkr	Andel extern finansiering till miljöförvaltningens projektkostnader (hela perioden) i %	Projektbudgetar 2025 (kostnader)		Miljöförvaltningens projektmedfinansiering 2025 (Kommunbidrag)		Kommentar vid avvikelser
				Budget 2025 (tkr)	Utfall 2025-12-31 (tkr)	Budget 2025 (tkr)	Utfall 2025-12-31 (tkr)	
Leader	2023-2027	1 432	0%	388	323	388	323	
DEKO	2023-2024	1 281	50%	0	0	0	-98	Projektet avslutat och stängt i bokslut 2025
Konsumtionskompassen	2024-2027	245	100%	0	40	0	0	Nytt projekt - startade 1 maj 2025
Heatsafe	2024-2026	945	100%	0	224	0	0	Nytt projekt - startade 1 maj 2025
NBS+	2024-2027	423	100%	0	192	0	0	
FORCE	2024-2028	400	50%	100	58	50	29	
Grått till grönt	2024-2026	600	100%	253	104	-74	0	
3-30-300+	2024-2028	600	100%	136	95	0	0	
Policy Lab	2023-2025	1 550	100%	786	670	0	0	
Neutralpositiv Malmö	2022-2024	1 500	100%	0	0	0	-89	Projektet avslutat och stängt i bokslut 2025
Rest till bäst	2022-2026	810	41%	0	15	0	0	
Kraftsamling för cirkulärt byggande	2023-2025	706	90%	213	218	53	91	Projektet avslutat och stängningsarbete pågår
KOMPASS	2025-2027	2 700	100%	0	48	0	0	Nytt projekt - startade 1 november 2025
Energy Lab	2023-2028	2 305	40%	330	235	160	141	
Smakstaden	2023-2024	35	50%	6	10	3	5	Projektet avslutat och stängt i bokslut 2025
Klimatomställning i samverkan	2025-2025	679	100%	523	534	-156	0	
Omställningslab Nyhamnen	2025-2030	2 489	80%	0	43	0	9	Nytt projekt - startade 1 oktober 2025
Mobilitetsnoder	2021-2023	520	58%	0	0	0	0	Projektet avslutat och stängningsarbete pågår
PED Stepwise	2023-2026	6 659	50%	903	880	452	440	
Coop4PED	2025-2028	2 427	50%	0	0	0	0	Nytt projekt - startade 1 november 2025
GEM	2025-2027	1 356	100%	0	0	0	0	Nytt projekt - startade 1 november 2025
Klimatomställning Malmö 2.0	2021-2023	7 999	50%	0	0	0	0	Projektet avslutat och stängningsarbete pågår
Klimatomställning Malmö 3.0	2024-2027	6 494	48,5%	1 880	1 078	679	539	
Clever Cities	2018-2023	3 400	100%	0	5	0	-775	Projektet avslutat och stängt i bokslut 2025
City Blues	2023-2026	4 108	80%	964	1 005	135	201	
Food Wave	2020-2023	1 875	90%	0	0	0	-97	Projektet avslutat och stängt i bokslut 2025
REWAISE	2020-2026	2 008	100%	746	555	0	0	Projektet förlängt till juni 2026
SchoolFood4Change - H2020	2022-2026	2 653	100%	786	608	0	0	
Power Bio	2023-2025	1 958	60%	1 065	818	495	409	
NZC Pilot Cities	2023-2025	10 500	100%	2 390	2 631	0	0	Projektet avslutat och stängningsarbete pågår
Lets go Circular	2023-2025	917	65%	295	327	103	115	
Circular economy office	2023-2026	1 840	58%	764	386	306	155	
Speak Up	2023-2026	3 879	55%	1 294	1 004	582	452	
Good Cities	2024-2026	2 591	80%	906	814	181	163	
ARCADIA	2024-2028	6 000	100%	938	1 224	0	0	
Urban Bio Parks	2024-2027	1 650	80%	654	324	131	65	
SCOPE	2024-2027	1 738	30%	493	448	307	300	
WisBiM	2024-2024	386	80%	0	0	0	0	Projektet avslutat och stängt i bokslut 2025
BRAVE	2024-2027	4 462	50%	1 036	729	388	321	
DISCO	2024-2028	5 676	60%	1 058	756	355	302	
STRIVE	2024-2027	450	80%	161	162	32	32	Leds av FGK - MF har endast personaltid i projektet
KLOMP	2024-2026	9 946	40%	2 439	2 702	1 073	1 621	
				Projektbudgetar 2025 (kostnader)		Miljöförvaltningens projektmedfinansiering 2025 (Kommunbidrag)		

Benämning	Projekt-period	Miljöförvaltningens projektkostnader (hela perioden) i tkr	Andel extern finansiering till miljöförvaltningens projektkostnader (hela perioden) i %	Budget 2025 (tkr)	Utfall 2025-12-31 (tkr)	Budget 2025 (tkr)	Utfall 2025-12-31 (tkr)	Kommentar vid avvikelse
Resurshubben	2024-2027	3 815	40%	1 126	713	623	428	
KLiCK	2024-2025	385	54%	260	302	120	140	Projektet avslutat och stängt i bokslut 2025
Theseus	2024-2029	3 114	100%	516	119	-129	0	
ECT Malmö	2025-2026	6 008	100%	0	965	0	0	Nytt projekt - startade 1 april 2025
Summa				23 409	21 364	6 257	5 222	

2026-01-28

Uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete 2025

Enligt föreskrifterna om systematiska arbetsmiljöarbetet (AFS 2023:1) ska arbetsgivare göra en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet en gång per år. Uppföljning av förvaltningens arbetsmiljöarbete sker via miljönämndens årsanalys och rapporteras vidare till stadskontoret.

Miljöförvaltningens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) utgår från arbetsmiljölagen (AML) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS) samt Malmö stads arbetsmiljöpolicy. Förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete ska leda till en god arbetsmiljö och är en naturlig och integrerad del i den dagliga verksamheten.

Den föreskrift som förtydligar arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljöarbetet och hur det ska uppfyllas är AFS 2023:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Föreskriften om organisatoriskt och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) syftar till att främja en god arbetsmiljö och förebygga risker. Det är arbetsgivaren som har ansvar för att rutiner och organisation för det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar väl, liksom samarbetet med skyddsorganisationen och skyddsombud.

Bakgrund

Enligt föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2023:1, 14§) ska arbetsgivare göra en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet en gång per år. Malmö stad har en kommungemensam modell för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet som involverar alla arbetsställen, alla chefsnivåer och samverkanssystemet som helhet, både risker och friskfaktorer. På miljöförvaltningen innebär detta: enhet, avdelning och förvaltningsledning och därefter vidare till förvaltningens samverkansgrupp för dialog och utveckling. Förvaltningens uppföljning av SAM redovisas till miljönämnden via årsanalysen. Syftet med att årligen följa upp arbetsmiljöarbetet är att sådant som inte har fungerat bra ska kunna förbättras genom åtgärder men också att man ska få syn på sådant som fungerar bra som man vill fortsätta göra. Uppföljningen ska vara kvalitativ snarare än kvantitativ och bidra till att skapa lärande om arbetsmiljön. I år har man använt ett digitalt verktyg, Microsoft Forms, för att enklare kunna sammanställa resultatet.

1. Vilken förvaltning avser rapporteringen?

Miljöförvaltningen, Malmö stad

2. Ange datum för rapportering till nämnden

2026-02-25

3. I den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har dialog förts kring vad i arbetsmiljöarbetet som fungerar bra på förvaltningen

Miljöförvaltningen arbetar i enlighet med Malmö stads arbetsmiljöprocess och har arbetsmiljöpolicy som utgångspunkt i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) som en integrerad del i verksamheten.

Miljöförvaltningen arbetar med SAM för att skapa en god arbetsmiljö och förebygga ohälsa och skador i arbetet genom att genomföra kontinuerliga riskbedömningar, vidta åtgärder och följa upp. Förvaltningen har en väl fungerande skyddsorganisation där chef, medarbetare och skyddsombud medverkar. Regelbundna arbetsplatsträffar genomförs där arbetsmiljöfrågorna är i fokus. Den förvaltningsövergripande samverkansgruppen fungerar som skyddskommitté.

För att ytterligare integrera arbetsmiljöarbetet i verksamheten och få ett ännu större fokus arbetar förvaltningen med en gemensam handlingsplan på respektive enhet och avdelning där åtgärder från genomförda riskbedömningar samt resultatet från medarbetarenkäten ingår samt eventuella andra förbättrings- och utvecklingsåtgärder. Även en gemensam handlingsplan för hela förvaltningen tas fram.

Som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet för att skapa en god arbetsmiljö och förebygga risker som finns i våra yrken och i vår verksamhet genomförs på regelbunden basis ett antal undersökningar och riskbedömningar på förvaltningen:

- fysiska skyddsronder
- digital skydds rond
- medarbetarenkät
- organisatorisk och social skydds rond (ingår som en del i medarbetarenkäten)
- medarbetarsamtal
- arbetsplatsträffar
- individuella möten och kartläggning av arbetsmiljön med respektive medarbetare i samband med tecknande av överenskommelse om distansarbete
- statistik och uppföljning av anmälan om tillbud och arbetsskador

- riskbedömning ”trygg arbetsmiljö i yrket”
- riskbedömningar i samband med organisatoriska förändringar
- uppföljning av arbetsmiljöindikatorer
- förebyggande rehabiliteringsåtgärder
- arbetsmiljökartläggningar (vid behov)
- statistisk fråga företagshälsovård
- statistik sjukfrånvaro
- årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Under 2025 erbjöds samtliga medarbetare en utbildning med fokus på hur man ska bemöta och hantera uttryck för aggression, hot och potentiella eskalerande situationer som kan riskera att leda till våld. En del av utbildningen handlade också om hur man hanterar situationer med hot om suicid. En utbildning kopplat till stresshantering har erbjudits samtliga medarbetare samt även riktade insatser för att förebygga ohälsa.

Förvaltningen har sedan en tid partsgemensamt tagit fram friskfaktorer för ett hållbart arbetsliv i syfte att främja en god arbetsmiljö och förebygga risker för ohälsa orsakade av organisatoriska och sociala faktorer. Friskfaktorerna beskriver hur förvaltningen arbetar för att skapa bra arbetsmiljö med ett närvarande ledarskap, utvecklad kommunikation, lärande och samarbete med delaktighet och inflytande. Arbetet med att ytterligare utveckla arbetet med friskfaktorer har skett genom att använda Sunt arbetslivs verktyg.

Samtliga chefer som har genomgått arbetsmiljöutbildningen har en skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter och relevant kompetens för att kunna ta emot delegeringen.

Förvaltningen har väl utarbetade rutiner och organisation för introduktion av nyanställda bestående av flera delar: Fadder, introduktionschecklista, funktionsinriktad introduktionsutbildning, förvaltningsgemensam introduktionsdag. Den närmsta chefen går även igenom yrkets riskbedömning – ”trygg arbetsmiljö i yrket”.

Inom förvaltningen arbetar man aktivt för att skapa förutsättningar och forum för dialog om utmaningar i arbetet exempelvis kring bedömningar av ärenden eller hantering av svåra och ibland hotfulla situationer. Detta skapar ett gemensamt lärande och är ett viktigt bidrag till att utveckla en god arbetsmiljö. Inom tillsynsverksamheten arbetar man exempelvis med att främja kollegialt lärande genom att medarbetare delar med sig till övriga kollegor genom att

presentera intressanta och särskilt komplexa ärenden. Ett ökat och utvecklat samarbete för att dela kompetens mellan enheter har skapat förutsättningar för en bättre arbetsmiljö.

Gruppsammanhållningen och samarbetet inom enheterna och inom förvaltningen är god och har förbättrats.

Generellt upplever man att det systematiska arbetsmiljöarbetet har utvecklats till att bli en naturlig del i det dagliga arbetet och förbättringsarbetet på enheterna och avdelningarna.

Arbetsplatsträffar på förvaltningen fungerar väl och är ett bra forum för dialog och uppföljning av arbetsmiljöfrågor och handlingsplaner, framförallt på enhetsnivå. Flera enheter använder sig av ”trafikljus” på arbetsplatsträffar som är ett sätt att på individnivå undersöka status kring arbetssituation och arbetsbelastning hos medarbetarna vilket upplevs positivt. Avdelningsmöten är ett bra forum för information och delaktighet. Att ibland ha gemensamma arbetsplatsträffar inom avdelningarna är uppskattat och skapar avdelningskänsla.

Verksamheten och medarbetarna lyfter också fram personalklubben och övriga sociala aktiviteter som ett viktigt socialt bidrag till arbetsmiljön på förvaltningen.

Förvaltningen har god beredskap när det gäller hot och våldssituationer i samband med tillsyns- och kontrollarbete. Ett exempel är den möjlighet som finns för medarbetare att vid dessa tillfällen få stöd från företagshälsovården. En positiv förebyggande åtgärd är de praktikfall kring hot och våldssituationer som lyfts på arbetsplatsträffar. Tillbud dokumenteras i Agera och följs regelbundet upp vid arbetsplatsträffar och i den förvaltningsövergripande samverkan.

4. I den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har dialog förts kring vad som kan utvecklas i det fortsatta arbetsmiljöarbetet

Bedömningen är att arbetsmiljöarbetet i sin helhet har fungerat bra men att det finns ett antal delar som kan utvecklas och förbättras:

- Fortsätta utveckla kunskapen om det systematiska arbetsmiljöarbetet och tydliggöra årshjulet i organisationen som helhet.
- Fortsätta verka för att öka sammanhållningen inom förvaltningen, vissa samarbeten mellan enheter och avdelningar är personbundna vilket är sårbart.
- Fortsätta arbetet med att förtydliga förväntningar, ansvar och mandat i olika roller. Det finns även behov att hitta bättre och effektivare arbetssätt samt skapa rätt

förutsättningar kopplat till gemensamma uppdrag och processer. Likaså finns behov av mer tydlighet kring informationsflöden och hur uppföljning ska ske.

- Ha dialog kring hur vi kan minska sårbarheten inom vissa områden.
- Ha mer dialog på arbetsplatsträffar och informera om vikten av att tillbud och arbetsskador rapporteras till arbetsgivaren.
- Fortsätta arbetet med utveckla tekniska lösningar i ärendehanteringssystemet EDP/Vision i samarbete med leverantören samt fortsätta arbetet med att underlätta genom rutiner och utbildningar.

5. Hur har arbetet med att genomföra den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerat på förvaltningen?

Den årliga uppföljningen har genomförts enligt den av Malmö stad framtagna processen. Det är en styrka att uppföljningen genomförs genom hela organisationen med stor delaktighet.

I år har uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet skett digitalt via Microsoft Forms.

6. Har ni fått syn på något i systemet för SAM som behöver utvecklas (kommunövergripande rutiner, stöd, verktyg, processer)?

Övergripande finns förutsättningarna på plats för att kunna göra ett professionellt och kvalitativt arbetsmiljöarbete.

Nya rutiner och nytt digitalt verktyg vid uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet har initierats av förvaltningen detta år. Dessa kommer vi att fortsätta med under 2026.

Det vore bra att ytterligare tydliggöra i uppföljningsmodellen vad arbetsmiljöuppföljningen främst ska fokusera på. Är det systematiken och förutsättningarna eller enskilda arbetsmiljöutmaningar.